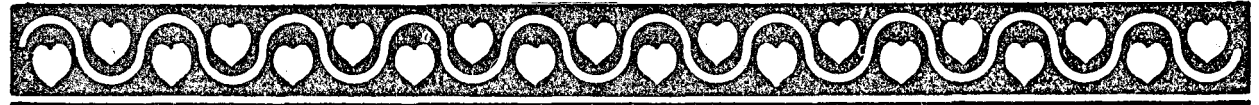


GAZDA



AZ E. G. E. HAVONTA EGYSZER MEGJELENŐ HIVATALOS LAPJA

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 100 Lei.
Tagoknak tagsági díjjal évi 60 Lei.
Egy szám ára 5.— Lei.

FŐSZERKESZTŐ:
TELEKI ADÁM gr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Cluj, Strada Andrei Mureşan 10.
Telefon: 158.

Póstatakarék csekszám 40181.

KÉVEKÖTÉS.

Irta: SZABÓ MIKLÓS, kispazda.

Az E. G. E. kéthetes tanfolyamainak csak most állíthatjuk fel a mérlegét. Az a sok köszönő levél azt bizonyítja, hogy a magyar falu szeretettel és ragaszkodással fogadta az előadókat, akik tudásuk legjavát nyújtották, hogy a gazdatársadalom megismerje a haladó gazdálkodás összes feltételeit. Megható jelenet volt a Sic-i testvéreink vizsgáján amikor a bucsuzásnál együtt könnyeztek munkás papjukkal. A posta ma újabb levelet hozott. Transzilvánia más vidékének a hangját olvastuk ki belőle. Megrázó erejű sorok és őszintén sajnáljuk, hogy ebben az évben csak 26 helyen rendezhettünk tanfolyamokat. Kísérlet volt ez, amit a további, szélesebb területen mozgó tevékenység fog követni. Reméljük, hogy gazdatestvéreink becsületes támogatásával és közreműködésével a jövőben minden vidéken lángrollobban a mezőgazdasági tudás szövétneke. Ime, Szabó Miklós, bagosi földműves levele:

A nusaláui gazdasági tanfolyam befejezést nyert. Minden lecsendesedett. A hallgatók megfogadták az igaz útmutatásokat és követni is fogják. Csak egy ember, a tanfolyam bagosi tanulója közül, csak én nem tudom magamat lecsillapítani. A tanfolyam második hetében és az azt befejező vizsgápon, betegségem miatt nem vehettem részt.

Épen ezért, valami állandóan azt sugalmazza nekem és arra ösztökél, hogy én is megköszönjem azoknak a buzgó és nemeslelkű férfiaknak a fáradtságát, akik bennünket, bomlott kévétet összeszedni és újból egybekötni igyekeztek.

Olyan jó kedvben tettük meg mindennap az utat Bagostól Nusaláuiig és vissza, hiszen mi is hallani akartuk tanárainknak és felügyelőinknek tanulságos előadásait. Sokszor órákig, szemrebbenés nélkül. Boldogok voltunk, amikor a mi legkisebb egyszerű kérdéseinkre olyan készséggel, világos, komoly szakzerű feleleteket adtak. Rajtuk keresztül, segítségükkel gyarapíthattuk ismereteinket.

Ennek a gondolatnak az átérzése indított engem arra, hogyha nem tudtam ott, a helyszínen élőszóval kifejezni mindazt, amit éreztem s velem együtt földműves testvéreim, tollat ragadjak és őszintén, tiszta szívből, egyszerű falusi szavakkal mondjak köszönetet azoknak, akik a nemes munkában résztvettek mint irányítók, értelmi szerzők s ugyszintén azoknak is, akik nem sajnálták a fáradtságot. Felkerestek falusi otthonainkban, összegyűjtöttek, tanítottak és rávezettek arra az egyetlen helyes útra, amelyen nekünk haladnunk kell az életben, a boldogulás felé.

Épen ezért, kérem a jó Istent, hogy áldja meg mindnyájukat hosszú élettel, hogy minden ilyen nemes fáradozásukat a jövőben is siker koronázza.



Március.

Általános tudnivalók.

Az E. G. E. vetőmagkiállítására jó alkalmat nyújtott a különböző nemesített vetőmagvak beszerzésére. Mai lapunkban közöljük a címeteket, ahol a nemesített magvak még kaphatók azok részére is, akik a kiállítást nem látogatták meg. A továbbiakban rendeljük meg a szükséges műtrágya mennyiséget és készítsünk mi magunk szuperfoszfát műtrágyát az előbbi lapszámunkban közölt leírás szerint, csontlisztből és kénsavból.

I. Szántóföld.

A szántóföldön március jelenti az élet kezdetét. Gondoskodjunk az őszi vetéseink ápolásáról. A víztócsákat vezessük le. Amint az őszi vetés fejlődésnek indult, boronáljuk meg, mert ez egy kapálással felér. A felfagyott gabonát hengerezzük meg, de miután megerősödött, boronáljuk is meg. Az őszi-ken kívül a lóherést és lucernást is boronáljuk el. Ezzel megőrizzük a tél folyamán beszívargott nedvességet. A fogasoláskor az őszi gabonába a lóherét is elvethetjük. A tavasziak alá simítazzuk el az ősszel felszántott földet, majd vetés előtt boronáljuk el, esetleg mélyítővel, vagy lókapával porhanyítsuk. Erre a célra jól lehet tárcsás boronát is használni. A vetésnél a sorrend tavasz-búza, zab, borsó, árpa. A zabosbükönnyt, lóherét és lucernát szintén igyekezzünk korán a földbe tenni.

II. Rét és legelő.

Kerüljük a rét és a legelő járátását az állatokkal és ne hajtsuk korán ki a legelőre, mert ilyenkor csináljuk a legnagyobb károkat. Mihelyt rátudunk menni, azonnal nehéz boronával, ha ilyen nincsen, úgy nehezéket téve a könnyűre fogasoljuk meg.

III. Állattenyésztés.

A március hó mozgalmas hónap az állattenyésztésben. A malacozás javában folyik. A korai malacok részére szemes árpáról ad libitum gondoskodjunk. E hónapban kezdődik a kancák ellése is, ezért a megfelelő abrakról és a napi jártatásról ne feledkezzünk meg. Ellésután 8—9 napra vigyük kancáinkat ménhez, mert március elején fogamzott csikókból lesznek a legszebb egyedek. A

csikókkal, mielőtt azok szemelni tudják a zabot, etessük őket, mert azt mondja egy arab közmondás „ha nem látnánk azt, hogy lovak nemzik a csikókat, azt kéne higgyük, hogy az abrak nemzi azokat”.

A bárányozás megkezdődik, a jó takarmány, abrak és egy kevés répa biztosítsa piacra kerülő bárány jó kondícióját.

IV. Kertgazdaság.

Ha még a csemege borsót nem vetettük el, úgy az legyen az első teendőnk, hogy a földre kerüljön. Megkezdjük a veteményezést is. Petrezselyem, murok, sóska, saláta, a különböző hagymafélék vetésének is itt volna már az ideje.

V. Szőlészet és borászat.

A hó elején befejezzük a trágyázást és a magasabb helyeken megkezdjük a nyitást, sőt a hó közepén a metszést is, ügyelve arra, hogy a rossz metszéssel nemesak az idei, de a következő évek termését is tönkre tehetjük. A bujább fejlődésű, laposabb helyeket, mindig a végére hagyjuk, mert ezeket éri legkönnyebben a késői fagy. A pótolni szándékolt tövek helyeit kiássuk, ügyelve arra, hogy olyan nagy gödröt ássunk, mintha a talajt megforgattuk volna. A fásoltás kezdetét veszi.

A pincében jó gazdának a töltögetésen kívül nincs más dolga.

VI. Vadászat.

A vadkacsa és szalonka huzások hoznak csupán örömet ebben a hónapban, de gondoskodni kell kóbor kutyák és macskák, ragadozó madarak irtásáról is, mert ez az alapja a sikeres vadtenyésztésnek.

VII. Méhészet.

Márciusi teendőkről című rovatban.

VIII. Gazdakörök.

Minden gazda cserélje ki a vetőmagjának legalább 10%-át nemes vetőmaggal, amit a gazdakör útján közösen olcsóbban lehet beszerezni. A műtrágya szükségletét jelentse be minden gazda a gazdakörbe és együttesen rendeljék meg. Ugyanígy a gép, eszavázószér és egyéb beszerzendő anyag jegyzékét állítsuk jó előre össze és rendeljük meg idejében.



Ápoljuk vetéseinket.

Irta: Mikó László.

Országgrészünk sok gazdájának, de főleg kiscgazdáinknak megrögzött hibája, hogy a zsendülő vetések ápolását teljesen rábizzák a márciusi napfényre, májusi esőre — emberi értelemmel, fogatos eszközzel vajmi ritkán sietnek a természet segítségére. A vetések ápolása rendszeresen csak arra szorítkozik, hogy májusban, amikor már kapálni kellene, a kiscgazdacsalád apraja-nagyja kivonul a zöldelő vetésre, és ki gyomláló vassal, ki anélkül, kiszedik a buján növő töviseket.

Ha őszi vetéstáblákon megyünk végig kora tavasszal, láthatjuk, hogy a tél fagyja, a

hó, a tavaszi olvadás, alaposan megváltoztatták az ősszel porhanyóan elmunkált talaj strukturáját, felszínét. Hideg, fagyos, de szárazabb jellegű tél után, amikor az amúgy is kevés hó korán olvadni kezd, a vetések talaja puha, a kora tavaszi száradás után a cipő majdnem bokáig süpped, kivált déli oldalakon, a száraz, porhanyó tavaszi földbe. Ha sok a hó és hirtelen köszönt be a tavaszi olvadás, kivált déli helyeken, vagy ahol az olvadó hó leve átfolyt a vetéseken — az első szárító tavaszi szél nyomán a talaj felszíne kéréses, cserpes, száraz lesz.



A Sack gyomirtófésű munkája.

Balra a kiszáradt, megrepedezett őszi vetés látható, jobbra a gyomirtó fésű-borona a talaj felületét teljesen megporhanyította és a gyomokat kiirtotta.

A puha, felfagyott talaju vetést, amint a föld annyira száraz, hogy a henger nem ragad, lehetőleg nehéz hengerrel, megjárattuk. A henger összenyomja a laza talajt, a mélyebben fekvő vizet a felszínre szívja és a vetés a hengerelés nyomán fejlődni kezd. A lehengetelt vetést 10—14 nap mulva, lehetőleg egy langyos tavaszi eső után, megboronáljuk — ezzel megint porhanyóra tesszük a talaj felszínét, megakadályozzuk a talaj kiszáradását és megkérgeződését.

A kéréses, tömött talaju vetést, amint tavasszal fogatos erővel reá lehet menni, azonnal megboronáljuk és ezt a boronálást szükséghez képest később megismételjük.

A henger a talajban helyreállítja a hajszálesővességet, ezért előmozdítja a talaj nedvességnek felfelé való törekvését, — a felszínesen elhelyezkedő nedvesség azonban hajlamos az elpárolgásra és ezt az elpárolgást kell a henger után, bizonyos idő elteltével, mindig alkalmazott boronálással, megakadályozni.

Régi szabály, hogy a gazda, aki búzavetést boronál, ne nézzon vissza. A frissen boronált búzavetés nem kedves látvány — de pár nap elteltével annál inkább gyönyörködhetünk a friss erővel fejlődő vetésben. Ha a búza közé tavasszal lóherét vetünk, a mag alátakarását ne bizzuk reá az első tavaszi záporra, hanem boronáljuk alá.

Az esős májusban túl búján fejlődő vetés gyakran okoz gondot a gazdának. A megdőléstől való félelem miatt sok helyen juhokkal legeltetik a vetést — ami azonban kétélű fegyver, sokszor többet árt, mint használ. Az igen dúsán fejlődő vetést ajánlatos közvetlenül szárba indulás előtt lehangereelni. A henger nyomán meghajolt és ismét felegyenesedő búza szár szívósan ellenáll a dőlésnek.



A Sack gyomirtó fésűvel térdmagasságú gabonát is meg lehet boronálni, anélkül, hogy a gabonában kárt tenne.

A gyengén tevelt vetésekre, az elmondott fogatos ápoláson kívül, ajánlatos, holdanként 60—80 kg. mésznitrogén műtrágyát száraz időben fejtrágya gyanánt kiszórni.

Nemesak az őszi, hanem a tavaszi vetéseket is kell ápolni, gondozni. Rendesen tavasszal, vetés után hengerelünk. A kikelt vetést, amikor a sorok már jó erőteljesen látszanak, megboronáljuk.

A vetések ápolására jól bevált eszköz a Sack-rendszerű gyomirtó borona — ha azonban ez nincs, más borona is megteszi a szolgálatot.

Talán semmiféle mezei munka nem jutalmazza olyan busásan a reáfordított gondot, fáradságot, mint a vetések ápolása. A gazda, aki vetéseit nem ápolja, olyan, mint a tehén, amelyik leadja a tejet — azután felrugja a sajtárt. A pipacsos, buzavirágos vetés lehet szép látvány, de nem a jó gazdát dicséri. Ápoljuk vetéseinket okszerűen és mennyiségben több, minőségben tisztább és jobb termést aratunk.

**MEZŐGAZDASÁGI BANK ÉS
TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T.
CLUJ, CALEA REGELE FERDINAND**

FIÓKÜZLET:

Dej, Jibou, Beclean, Zălau, Cehul-Silvaniei

Talajelőkészítés kukorica alá.

Kukoricánál igen fontos nemesak a tavaszi, hanem az őszi talajelőkészítés, sőt ennek van döntő kihatása a tavaszi ápolási munkálatokra és így végeredményben a kukorica termésére. Közöljük ezért egy kísérleti gazdaság talajművelését, amelyből kiolvasható, hogy egyes adott esetekben mi a helyes talajelőkészítés kukorica alá a nyárvégi és őszi időnyben. A kísérleti gazdaság 6 évi átlagban kat. holdanként 35.20 métermázsa csöves kukoricatermést ért el azokon a táblákon, melyek talaja barna, homokos vályog, tehát jellegzetes kukoricatermő talaj.

Kísérleti gazdaságunk területén a kukoricát barna, homokos vályogtalajon termesztjük. Kukoricánk egy része búza után következik. A búza tarlójára augusztus havában ráhordjuk az istállótrágyát és azt a tarlóval együtt 12 % mélyen leszántjuk és még aznap elboronáltatjuk. Október hónapban megadjuk az őszi mély szántást 20 cm mélyen. Ezt nem boronálhatjuk el, hanem úgy hagyjuk, ahogyan azt az eke felvetette. Az őszi mélyszántást azért végezzük el október havában, mivel a kukorica jól beérett talajt kíván. A megszántott talaj pedig a melegebb október hónapban jobban érik be, mint a hidegebb november hónapban. A következő tavasszal, március elején elboronáltatjuk az őszi szántást egy sűrű fogu, könnyű boronával és ez által lezárjuk az őszi szántást a tavaszi szárító szelek behatása elől. Március végén adunk egy gyomirtó fogasolást nehéz vasboronával. Ezt a fogasolást idejében kell elvégezni, mikor az előtörő gyomoknak még csak 2 levélkéjük van. Április 20-a táján ismét adunk egy gyomirtó fogasolást nehéz vasboronával és utána vetünk április 23—25. táján. Vetés után pedig csak magtakaró fogasolást alkalmazunk.

Kukoricánk másik része kapásföldbe kerül és ezt a kukoricát szintén részesítjük istállótrágyázásban. A kapásnövény lekerülte után, november havában kihordjuk az istállótrágyát és azt 15 cm mélyen leszántjuk, még november havában. Hogy az istállótrágya tovább éredjen a talajban, azért nem alkalmazunk a jelen esetben 15 cm-nél mélyebb őszi szántást. Tavasszal a kukorica alá éppen úgy készítjük elő a talajt, ahogyan azt a fenti sorokban már leirtam.

Termeljünk lucernát.

Írta: **Bikfalvy István.**

A gazda a világgazdaság-politika divatos jelzavát, az „önellátást“ különösen állatainak takarmányozásában kell bevezesse.

Ne legyen utalva a piac szeszélyére és áringadozásaira, különösen a fehérjedús takarmányoknál. Hiszen az emészthető fehérje helvise adagolása nélkül nincs okszerű takarmányozás. Erre nagy gondot kell fordítani a növendék, fiatal, vemhes és tejtermelő állatok takarmányozásánál.

A legtöbb fehérjét a hüvelyes, olajmagvak, míg a szálas takarmányok közül a pillangós szénák tartalmazzák.

A gazda szempontjait vizsgálva, nem az a döntő, hogy egy métermázsa az általa termelt takarmányból hány kilógramm emészthető fehérjét tartalmaz, hanem az, hogy az illető takarmány holdankénti hozama hány kilógramm fehérjét tartalmaz összesen. Kétségtelenül az az értékesebb, amely kevesebb munkával és befektetéssel a legtöbb emészthető fehérjét hozza termésül.

Egy külföldi, négy éven át sorozatosan végzett kísérlet adataiból a hüvelyesek kataszteri holdankénti termésátlaga ez volt:

Egy közepes év lucernaszéna termése kataszteri holdanként 30 métermázsa, közepes minőségű szénát tételezve fel, az emészthető fehérje hozam ebben

300 kilógramm,

ez sokkal könnyebben emészthető, mint a hüvelyes magvak, étrendi hatása jobb s ma már a különféle kalapácsos őrlők (H-S-C-S Farinax, Medicago) segítségével mint lucernaliszt sertések takarmányozására használható, nyáron csalamádét etető tehenészetek pedig lucernaliszt alakjában megoldhatják a legolcsóbb emészthető fehérje adagolást.

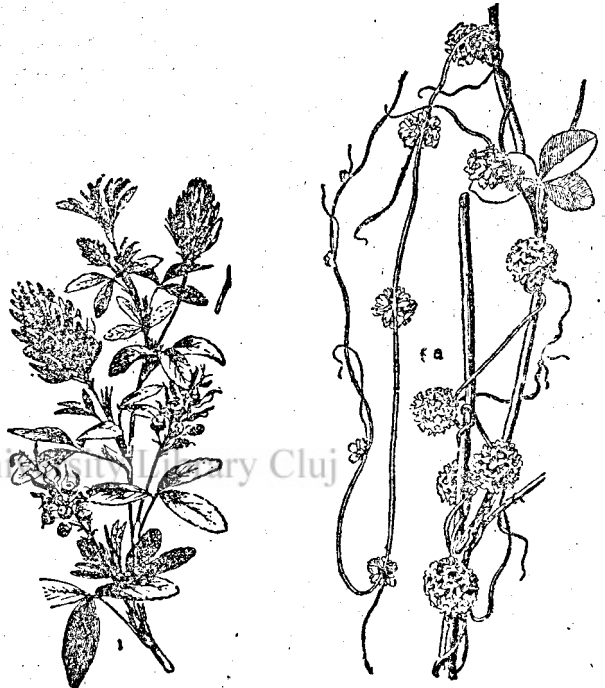
Nagy előnye azonkívül dr. Schneidewind adatai szerint már egy öt éves lucernásnál a talajban levő szerves maradványok értéke hektáronként 500 métermázsa istállótrágyának felel meg.

Sikeres lucerna széna hozamot csak helyesen létesített és kezelt lucernásról várhatunk, ezért szükséges ezt a kérdést megismertetni. Időszerű ez, mert most van a lucerna tavaszi vetési ideje és itt dől el a lucernás élettartama is.

A közönséges vagy kék lucerna a meleg éghajlat növénye, legjobban ott díszlik, ahol a kukorica és a szőlő. A szárazságot kitűnően bírja, csapadékdús vidéken termése kevesebb és élettartama rövidebb. Kedvező körülmények között hegyvidéken 1000—1200 méter tengerszín felett is termelhető. A talaj, különösen az altalaj, fontos a lucerna szempontjából. Legnagyobb hozamot kötött, középkötött mélyrétegű altalajú (viz-

áteresztő), elegendő meszet tartalmazó földeken hozza. Tekintve hosszabb élettartamát, nem vetésforgóban, hanem melléskakaszon termeljük (forgón kívül).

Előveteményül leghelyesebb alkalmazni trágyázott kapást. Itt több szempont lesz kedvező a telepítendő lucernásra. A trágya fontos a lucerna első évi megerősödésére, de a trágya gyomosító hatását kapás növények okszerű és lucerna elő-



Lucerna.

Aranka.

veteményt szolgálóknál minél több és jobb kapálása annyira csökkenti, hogy azt a vetendő lucerna nem snyilki meg. Nagyon ajánlatos olyan kapásnövényt vetni, amely korán lekerül (korai burgonya, korai tengeri: putyi, bánkúti korai sima, pignoletto), mert így módunk van egy középmély szántást adni, majd késő ősszel mély szántást. Ha az idő engedi, igen korai után és a talaj megkivánja, sokszor ajánlatos lesz a három szántás is. Egy sekélyebb, középmély és őszi mély szántás. Dr. Villax nagyon ajánlja kísérletei folytán az őszi szántást, a szokásoktól és a többi őszi szántásoktól eltérően, durván elmulkálni.

Amilyen fontos a lucernatalaj előkészítésénél az őszi mély szántás kihangsúlyozása, éppen oly fontos az, hogy azt tavasszal lehetőleg sohase szantsuk újra. A föld fagyja mihelyt kiment, azonnal fogasolni. A vetés előtt pedig, ha a talaj állapota olyan, hogy kifogasolással jó vetőágyat lehet biztosítani, úgy csak fogasolni kell. Ellen-

esetben vagy tárcsával, extirpátorral, ennek hiányában lókapával vagy leszerelt kormányú ekével, fordítás nélkül, munkáljuk meg a talajt. Vetés előtt, hogy a mag a kívánt mélységnél mélyebbre ne kerüljön ($1\frac{1}{2}$ — $2\frac{1}{2}$ cm.), vagy hengerzünk, vagy néhány napig várunk, hogy a talaj ülepedjen.

A lucerna vetésének leghelyesebb ideje március második fele. A korai vetés szenvedhet a fagyoktól, míg a későbbi a földi holhaktól és a szárazságtól. Inkább a korai vetés ajánlható. Nagyon fontos a mag kérdése és esakis *belföldi*, *transzylvániai*, *bánáti*, *aradi*, *bihari*, *satmari* származású *ólomzárolt*, *teljesen aranka- és útifümentes mag* elvetése esetén lesz teljes siker. Külföldiek közül *csak a magyarországi* jó. Nagyon üdvös volna, ha a földművelésügyi kormány lucernát nem engedélyezné csak $2\frac{1}{2}$, 5, 10, 25, 50, 100 kilógrammos zsákokban, ólomzárva forgalomba hozni. Így a gazda biztosítva van annak arankamentességéről.

A vetés mindig géppel, gabona sortávolságra történik, kataszteri holdanként 10—18 kilógramm vetőmag mennyiséggel. Dr. Villax kísérletei szerint a sűrűbb vetés finomabb takarmányt és kiritkulás esetén kevesebb hézagosságot nyújt. A lucernát mindig védnövény nélkül vessük. A védnövénynél vetett lucerna a védnövény letakarítása után sokat szenved a nyári szárazságtól, mert a beárnyékolás nem engedi erre az időre megerősödését.

Védnövény nélkül vetve, gyorsabban fejlődik és az első évben mér két, esetleg három kaszálást ad.

A vetés után, ha a talaj nem elég tömött, úgy hengerzünk, de a henger után — különösen cserepedésre hajlamos talajokon — túskeboronát akasztunk. A kikelés után a 4—8 levélben levő lucernát azonnal megfogasoljuk, ez a vetéstől körülbelül 25—30 nap múlva van. Ezt nem szabad sohasem elmulasztani, nagyban elősegíti az elsűrűsödést és így kihatással van a későbbi évek termésére. A fogasolást igen ajánlatos minden kaszálás után véghezvinni, de csak akkor célirányos, ha közvetlen kaszálás után végezzük, mert később már annyira kiszárad a talaj, hogy a borona fogait a föld nem veszi be. Az elfüvesedett lucernásoknál a *skarifikátorral jobb eredmény érhető el*, míg a rendszeren kezelt lucernásoknál igen jól használhatók kaszálások után az újabban tért hódító Sack-gyártmányú csuklós gyomirtó fésűk. A lucernások őszi fogasolása a téli nedvesség befogadására és a talaj légjárhatóságának fokozására elengedhetetlen, erre nehéz és szükség szerint terhelt fogast kell alkalmazni. Tavaszi boronálás mindig fontos!

Nem tartozik szorosan az ápolási munkákhoz, de a lucernások kiritkulásának és időelőtti megsemmisülésének egyik igen fontos oka a kaszálások idejének megválasztása. Kísérletek bi-

Állattenyésztők!
Sertéshizlalók!

25

Olcsó!
Kiadós!

D-E-VIT

D-vitamin
tápszer-takarmánypótló
készítmény

MEGGYÓGYIT:

étvágytalan disznókat,
lesántult hízókat,
koszos malacokat,
terméketlen teheneket,
baromfiak gyengeségét,
tyukok lágyeltozását,
kecskék nyalakodását,
juhok gyapjurágását,
csirkék tolltépését

és minden csontbetegséget megszüntet,
vagy fellépését megakadályozza.

Díjtalan szaktanács és
utasítás az Ardeal-i propagandairódánál:

AGRICULTURA, CLUJ
Calea M. Foch 39.

Gyártja:
Moskoviés Ipartelepek Rt. Oradea

zonyították, hogy a gyökérzet legjobban a virágzás idején fejlődik s így különösen az első év első kaszálásánál feltétlenül meg kell várni a teljes virágzást, hogy a gyökérzet és töfej megerősödhesse. Ezért kell nagyon ügyelnünk az elővetemény helyes ápolására, hogy a friss vetésű lucernás elgyomosodása ne kényszerítsen időelőtti kaszálásra. A többi kaszálás is mindig a virágzás kezdetén történik, sőt a gyökér képződésre jó hatással van, ha kétévencént egy kaszálást mindig a virágzás igen előrehaladott idejében történik. Az őszi utolsó kaszálás tarlóját kissé magasabbra hagyva, elérhető, hogy az így 10—15 cm. magas hajtás elfagvása megvédi a töfejet s az tavasszal hamarabb fejlesztheti hajtásait.

Lucernásokat óvni kell a legeltetéstől, különösen juhok igen mélyre legelve, a töfejeket is lerághatják, így a lucernások élettartama igen megrövidül.

A szénakészítésre szabályokat felállítani nem lehet, mindig a helyi viszonyok és körülmények befolyásolják azt, de arra ügyeljünk, hogy a lucerna leggazdaságosabban zöldszénának szárítható és különösen a levelek megőrzése fontos, mert ez kb. a termés 40%-a és a fehérje benne éppen kétszerakkora, mint a szárban.

Magtermesztésre csak a három évnél idősebb lucernákat hagyjuk meg, mert a magtermesztés gyengíti a töveket és rövidíti élettartamát. Idősebb lucernások magtermesztésével azokat a töveket szaporítjuk, melyek hosszabb életűek, tehát mintegy nemesítjük erre a célra. A ritka állású nem gyomos és nem arankás része lucernának második kaszálásával adja a biztosan beérő és legszebb magot adó termést. A kaszálást akkor kell végezni, mikor a mag sárgás színű és a csigák barnás színt öltenek. Kat. holdanként terem 200—500 kgr. mag.

A lucernának különféle ellenségei vannak úgy a növény-, mint az állati világban ezek ellen módjában van a gazdának védekezni s így a lucerna termésének sikerét biztosítani. Gyomok ellen jó talajelőkészítés és tiszta vetőmaggal való védekezés a legelő, míg a lucernások nagy ellenségét, a gyermekláncfüvet (*Taraxacum officinale*) kat. holdanként 10 hl. 14%-os vasgálic permetezéssel fejlődésében vissza lehet ugvan szorítani, de kiirtani nem és a lucernások életének megrövidítését ez mozdítja nagyban elő.

Az esetleg előforduló arankafoltok vagy égetéssel vagy lekaszálása és zsákokban való elhordása után a területnek felásásával és újból való bevetésével irtandók. A „eusculán“ permetezések is sikeres eredményt adnak, de a szer igen drága.

Igen nagy károkat okoznak a különféle rovarok, pl. lucernabarkók, lucernaböde, lucernabogár, különösen a lucerna második, néha harmadik kaszálásában. Ahol tömegesen elszaporodnak, ott a második kaszálást alig lehet számí-

tani, mert nagy számban jelennek meg és igen falánkok, a fejlődő hajtásokat lerágnak. Sokszor hetekig nem képes a lucerna semmi fejlődést mutatni és most az évek óta állandósult nyári szárazság mellett a gazda nem a valódi okban, e bogarak fellépésében, hanem a szárazságban leli a hibát.

Ezek ellen a védekezés vagy kémiai úton gókkal, hálózással történik. Azonkívül a csalogató vetéssávok meghagyása, melyekről az odagyűlő rovarok és bogarak könnyen összefoghatók valamelyik rovarfogóval. A vegyszerekkel való permetezésre 0.2%-os Arzola vagy 3—4%-os klorbarium vizes oldat használatos. A bogárfogók igen sokféle kivitelben vannak már forgalomban, munkaelvök egy, a bogarak összefogása és az így összegyűjtöttek megsemmisítése. (Lásd bővebben a Gazda 64. évfolyamának 2. számá-permetezéssel, vagy mechanikai úton, bogárfogóknak 2—4. oldalát.)

Ujabbán az a gondolat foglalkoztatja a növényvédelmi kutatókat, hogy megoldást találjanak a mérges gázoknak eme békés használatára. elpusztítván vele a lucernások és más gazdasági növények rovar kártevőit.

A rovarirtás hatékonysága csak akkor lesz 100 százalékos, ha nem egvesek, hanem az egész környék gazdái hajtják végre.

Az állandósuló szárazság égető takarmány problémáinak megoldását nagy mértékben elősegíti a lucerna termesztés megkedvelése, hiszen az ő elsősorban számításba jövő talajain kívül igen sok talaj istálló és zöldtrágyázással, meszéssel alkalmassá tehető lucernatermelésre s így a gazda több takarmány termelésével fokozott állattartással nagyobb trágya nyereséssel földjei termőerejét fokozva, a lucerna segítségével nagyobb terméseredményt, több jövedelmet biztosít magának.

Jegyzet. Ehez az igen figyelemreméltó c.-hez megjegyezzük, hogy a lucerna nagyon hálás a foszfor trágyák iránt. Telepítéskor használjunk könnyen oltható szuperfoszfátot. Foszfortrágyának használhatunk Thomaszszekot vagy Csoklovinát is.

Bár a lucerna feltétlenül a legjobb takarmánynövény, lehetnek olyan körülmények, mikor nem vethetjük s más — elsősorban évelő-pillangóssal kell helyettesítsük. Ilyenek a szarvaskerep, baltacím, sárkerep lucerna, homoki lucerna, továbbá a vöröshere, amely nem tart olyan sokáig ki, mint a fentebb említettek, de jó helyen óriási tömeget ad.

Még csak arra hívjuk fel az olvasó figyelmét, hogy lucernamag termesztésénél feltétlenül szükséges a bogárkártevők irtása. A bödök és barkók mellett a lucernapoloska tesz óriási károkat.

Néha, mint az író is említi, öreg lucernások második sarja nem akar megindulni, ilyenkor erős trágyázással vagy skarifikátorral sokat segíthetünk.

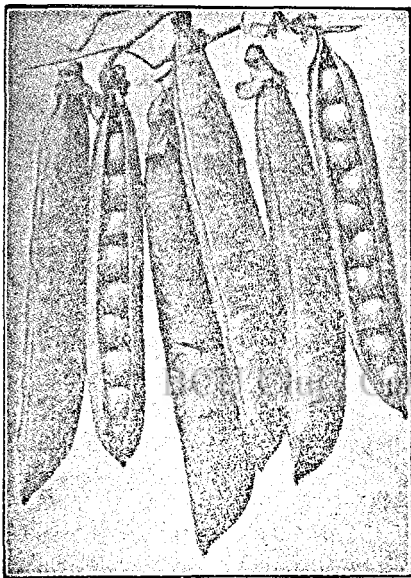
Szerkesztő.

A borsó.

Írta: **Seyfried Károly** okl. gazda, uradalmi segédltiszt.

Kétféle borsót ismerünk. Étkezési borsót (*pisum sativum*) és a mezei borsót (*pisum arvense*). Származása valószínűleg Nyugat-ázsiaiából ered a Kaukázus vidékéről.

Termelhető minden jobb kulturájú talajon, ha az éghajlat nem túl hűvös és nem nagyon csapadékos. (Csapadékos vidéken rosszul köt magot.) Mészben nagyon szegény és tulkötött talajon sikeresen nem termesztendő. Tápanyag igénye meglehetősen nagy, de ezt részben a légköri nitrogén asszimilálása és a talaj nyersanyagának az erélyes fel-

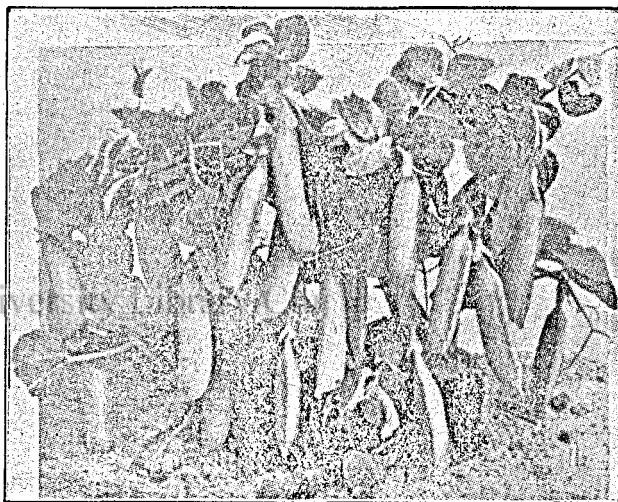


Amerika Csodája, velőborsó 30 cm. magas, kiválóan bőtermő. (A klisé a „Trifolino” Salamon és Stefan cég tulajdona.)

tárásával fedezni tudja. Vigyázzunk azonban, hogy a vetéscsatornában ne kerüljön túl messzire az istálló trágyától. Rendszerint két kalászos közé iktatjuk, ha a talajunk gyomosodásra nem hajlamos. Ha igen, egy istálló trágyázó kapás, vagy vetett takarmány lesz a legjobb előveteménye. A borsó kiváló előveteménye az őszi búzának.

Szántóföldön tulajdonképpen kétféle változatot szoktuk termelni az étkezési borsónak, ugymint a viktória és az express borsót. Mind a kettő gömbölyű, sinaszemű és hántolásra kiválóan alkalmas. Városok közelében, ahol az értékesítési viszonyok megengedik, ott hüvelyes fogyasztásra termeljük a különböző cukorborsó féléseket; kifejtett, zöld szemes borsónak pedig a különböző kifejtő borsókat és a nagyszerű velőborsóféléseket.

A vetés idejét pontosan meghatározni nem lehet. Mihelyt a földünkre rá tudunk menni, február legvégén, március elején, arra törekedjünk, hogy a borsót a földbe tegyük. A hideg iránt a borsó nem nagyon érzékeny. A vetés mindig gémpel és sorba történjen. A vetés mélysége 5—7 cm., ami függ a vetőágy nedvességi állapotáról. Leszögezhetjük, hogy a mélyvetést a borsó nemcsak, hogy jól bírja, de azt meg is kívánja, mert csirázásához sokkal több nedvességre van szüksége, mint a kalászosoknak. Ha kezdetben gyengébben is fejlődik a mélyvetés miatt, azt mindig behozza és sokkal biztosabb termést ad.



„Express” kifejtő borsó, 50—60 cm. magasra nő, nagyon korai szántóföldi termesztésre is alkalmas. (A klisé a „Trifolino” Salamon és Stefan cég tulajdona.)

A borsót gyommentes talajon rendszerint gabona sortávra vetjük, de a gyomlálásról itt is gondoskodni kell. Előnye: egyenletes a fejlődése, virágzása, magkötése és helyesen tudjuk megállapítani az aratásának az idejét, amivel elérjük, hogy elenyésző csekély lesz a szemvesztés. Gyomosodásra hajlandó talajon a borsót kapálni kell, ezért 24, vagy 36 cm.-es sortávra vetjük. Uradalmi tapasztalatom szerint a 36 cm. sortávra vetett és 3-szor lókapázott borsó sohasem adta meg ugyanazt a termést, mint a gondosan előmunkált gyommentes földbe vetett 12 cm. sortávu borsó.

A leghelyesebb úgy beállítani a vetőgépet, hogyha 12 cm. sortávra akarunk vetni, hogy egy folyóméterre 10—11 szem jusson. 24 cm. sortáv esetén 15—20, és 36 cm. sortáv esetén 20—25 szem.

Ekkor érjük el azt, hogy kat. holdanként 130—150 kg. vetőmagot vetünk.

Ápolási munkája kiekeelés után, mihelyt az egy kicsit megerősödik, a fogasolás (ha fogasolunk sohse nézzünk hátra) a 12 cm. sortávra vetett borsó virágzás előtti kézigyomlálásán kívül más ápolásban nem részesül aratásig. A nagyobb sortávra vetett borsót, ha az nem nagyon gazos, először lehet fogasolni is és azután kapálni. Ha a talaj gazos, akkor soroláskor kapáljuk, majd mielőtt elfeküdne, ismét kapáljuk meg. Aratása rendszerint kézzel történik és nyüvésnek hívjuk. Legjobb akkor megkezdeni az aratást, amikor a legalsó hüvelyekben a magot nehezen tudjuk összenyomni. Lehetőleg este, éjjel, vagy hajnali órákban nyüjjük és kis kupacokba rakjuk, hogy azokban pár nap alatt

utóérjen. A borsótermelés titka az, hogy nyüvés után legkésőbb hetednapra kicsépeljük. Mindég ponyvásszekeren és egyenesen a gépre takarodjunk. Asztagba rakni nem ajánlatos, mert nagyon összegubancolódik és könnyen befülled és vontatottan megy a cséplés. Rendszerint faverőléces géppel csépeljük, úgy, hogy csak minden második sin helyére szerelünk fel keményfa verőléceket.

A cséplést mindig kövesse a szénkénegezés, mert csak így tudjuk megakadályozni a zsiszik nagymérvű elszaporodását és piacon is csak így tudjuk értékesíteni.

Katasztrális holdanként 6—8 mázsa gyenge, 8—12 mázsa közepes és 2 mázsán felüli szemtermést nagynak tartunk. A szalma és hüvelytermés rendszerint a szemnek 2—2 $\frac{1}{2}$ -szerese. Jó takarmány szalmát ad.

A borona.

Irta: Seyfried Ferenc.

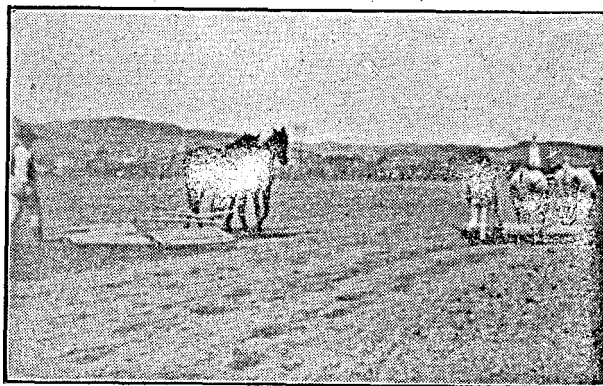
A kiscgazdák mezőgazdasági gépei és eszközei közül a borona szorul a legtöbb helyen javításra. Altalában ügyetlen, nagy, favázás boronákat használnak, amibe jobb esetben vas fogakat, máskor viszont fa fogakat helyeznek. A boronát pedig a kiscgazdaságban csupán a szántás elegyengetésére és a mag alá takarására használják. Ezzel a régi eljárással szakítanunk kell! Tanuljunk meg, hogy *a jó gazdánál sohasem pihen a borona!* Tavasztól késő ősziig állandóan van mit dolgoznia vele.

A nehéz boronákat fából vagy vasból készítik. A favázás nehéz borona szántás elboronálására — többé kevésbé — megfelel. Jobban használhatjuk azonban erre a célra is a zig-zag vagy „S” alakú vasboronákat. Ezek előnye a tökéletesebb munka, jobban porhanyítanak. Aránylag könnyebb járása az éles fogak könnyebben vágják a földet. Menet közben pedig nem tömődnek olyan könnyen, mint a favázás boronák.

A nehéz boronát szántások elegyengetésére, a rétek és más takarmánynövények őszi mélyen való felnyitására, őszi szántás, tavaszi vetőágykészítésére és még sok más munkára használjuk. A borona munkája annál tökéletesebb, minél gyorsabban jár. Ezért lehetőleg fogjunk lovakat eléje Fontos szabály, hogy az állatot hajtó ember ne oldalt a boronától földön járjon, hanem a borona után a már megboronált föld mellett. Így állandóan megfigyelhető a borona munkája.

A borona a földből kiszedi a viszamaradt gyökérrészeket, aminek nagy része összegyűl

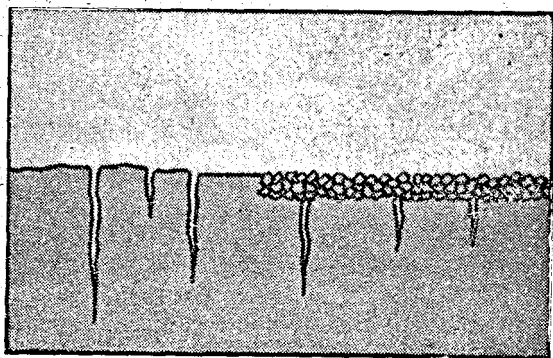
a fogak között. Amint észre vesszük ezt, azonnal emeljük fel menetközben a boronát és takarítsuk ki. Ha menetközben nem sikerül kitakarítani, álljunk meg a tábla közepén is



Hengerezés után azonnal boronáljunk.
Kép a ducai unitárius gazdasági iskola tangazdaságából.
Ugy a boronát, mint a hengert házilag a tanulók készítették.

és takarítsuk ki. Az összegyűlt gatz boronálás után hordjuk ki és égessük el. A kiscgazdák rendszerint csak a táblák szélén takarítják ki a boronát, ami igen rossz szokás, mert a borona csak akkor dolgozik megfelelően, ha a fogai szabadok. A boronát hordozó vonólánc segítségével szabályozzuk a boronálás mélységét és hatását.

A könnyű borona általában nincs elterjedve. Egyes helyeken nem is ismerik. Kiszáradt talajon ritkán láthatunk, pedig nem volna szabad hiányoznia a legkisebb gazdaságból sem. A könnyűboronát általában a megcserepedett talaj felporhanyítására használjuk. A kerges talaj ugyanis úgy áll össze, hogy abban az alsóbb rétegektől felfelé hajszálvékonycsövek képződnek. Az alsóbb talajréteg mint tudjuk, nedvesebb. A nedvesség a felsőbb talajrétegekbe ezeken a csöveken felszivódik. Mivel a talaj felületére reásüt a nap, az felmelegszik és a felszivódott nedvesség elpárolog. Az alsóbb részről a hajscöveken állandóan újabb víz-



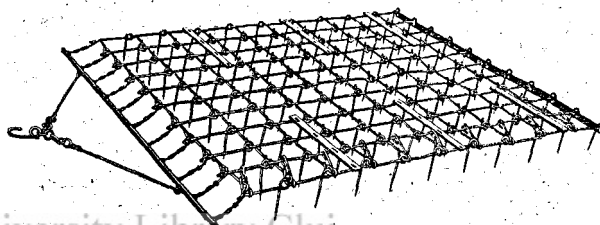
A borona munkája.

Balra a megrepesztett, kiszáradt föld látható, míg jobbra a borona a kiszáradás ellen porhanyó réteget vért a talajra.

mennyiség érkezik, ami azonban mind elpárolog. Az eredmény a talaj kiszáradása és megrepedése. Mindezen a bajon a könnyűboronával egyszerűen segíthetünk. A borona, mint a mellékelt képen látható, a talaj felső részén megszakitja a hajscöveket és porhanyó réteget van, ami megakadályozza a további nedvesség elpárolgását. A boronáról egyes gazdák azt tartják, hogy szárítja a földet. Tényleg boronálás után azt tapasztaljuk, hogy a föld felső része 2—2,5 cm. mélységig kiszárad. A képről azonban minden gazda láthatja, hogy ez a felső rész a talajnedvesség védőrétege. A borona tehát ellenkezőleg nem szárít, hanem a talajnedvességet megőrzi a talajban. Általános szabálynak elfogadhatjuk, hogy ahányszor megkérgeződött a talajunk meg kell annak a felső részét porhanyítsuk. Kapásnövényeknél ezt a porhanyítást kapáláskor tesszük meg. A gabonafélékhez azonban kapával nem férhetünk hozzá, amiért itt könnyű boronát használunk. Igaz, hogy a borona egy-két szál növényt kitép, de a vetések boronálásánál a közmondás azt tartja: *ne nézz hátra*. Fontos szabály, hogy csak fejlődésben lévő gabonanövényt boronáljunk meg. A boronálás a gabonánál egy kapálással felér.

Az őszi megszántott földet, mint a mult számban közölt ismertetésből kitűnik, tavasszal amint reá mehetünk, el kell simítani a földet. Ezáltal hamarabb megművelhetővé válik. A továbbiakban minden kiadósabb eső után, amint a földre mehetünk, boronáljuk el. Az eső ugyanis összetömi a talajt, megcserepedik. A boronával visszatartjuk a nedvességet. A borona a gyomot is kiirtja, így az őszi szántás nem „zöldül ki”. Kukorica-vetésig van esztendő, amikor négyszer-ötször kell megboronálni a földet, mert annyiszor cserepedett meg. A boronálás a leggyorsabb talajmunka, amiért kiszáradt talajon, ahol ugyanis igitulero van, könnyen el lehet végezni a többszöri boronálást.

Vetésnél az őszi szántást, mélyen járó, nehéz boronával porhanyítjuk fel. Ha a simítást és a boronálásokat idejében elvégeztük, vetésig nem zöldül ki a szántás és nem lesz szükség az ekére, ami szárít, mert fordít.



A Sack-féle gyomirtó fésű. A fogak 15 cm. hosszúak, így a magas gabonát is megboronálhatjuk vele. Két méter széles. Ára 1500 lei.

A borona azonban jó gazdánál nyáron sem pihen. A tarlóhántást szántás után azonnal boronáljuk fel. Egyes gazdák annyira ügyelnek, hogy amit délig szántottak, nem ülnek le enni addig, amíg el nem boronálják és este nem mennek haza, amíg boronáltak nem hagyják a földet. A boronálásra egyes esetekben a tarlóhántást is úgy ahogy pótolhatjuk. Az őszi lekerülő növények tarlóit is tanácsos azonnal megboronálni. Így a kukorica, olajbab és más növények után könnyebben végezhetjük el az őszi mélyszántást.

Az őszi szántás kivételével lehetőleg minden szántást, még az ugar művelést is boronáljuk azonnal el. Így a nedvességet visszatartjuk a talajba, ott megindul a talajélet, a gyomnövények magvai pedig kiesiréznek. Ellenkező esetben ha a barázdákat csikokhan hagyjuk kiszáradni, mint mondani szokás azért, *hogy kiszüljön a burián*, ott a talajélet megszűnik a föld vad marad, a gyomnövények pedig nem pusztulnak el, mert a magjuk megőrződik és majd az elvetett növényvel kel ki.

Láthatjuk a fentiekből, hogy a borona milyen alkalmas szerszám, csak bánni kell tudni vele. Aki sikert akar elérni a gazdaságban, használja szorgalmasan.



Az okszerű sertésenyésztés irányelvei.

(II. közlemény.)

Írta: Szegő Dénes.



A *Gazda f. évi első* számában vállalkozóinknak útmutatást adtunk az E. G. E. sertésakciója keretében kiosztott tenyészokcákkal való bánásmódra és takarmányozásra, most pedig az ellés levezetését és a szopós, illetve választott malaccal való bánásmódot ismertetjük annyival is inkább, mert a november hó elején kiosztott kocák ellésének ideje elérkezett.

Hibát követnék el, ha ez alkalommal elhallgatnám azon — most már általánosan elismert — tényt, hogy az E. G. E. olyan elsőrendű tenyészanyagot osztott ki, melyhez vállalkozóink, saját erejükből, semmiképpen nem juthattak volna. Ez az értékes tenyészanyag jogosan váltotta ki a vállalkozók teljes megelégedését, mi sem természetesebb tehát, hogy központunk féltő gonddal karolja fel a sertésenyésztés ügyét és éppen azért, mert a kiosztott kocák ivadékait újabb kihelyezésre szánta, szükségesnek ítéli, hogy vállalkozóinkat most már az ellésre, a kocákkal és malacokkal való bánásmódra és takarmányozására oktassa ki.

Ellésre való előkészület. A vemhesség végén már elnehezűdött kocákat tiszta, világos és csendes helyen levő fiaztató-kutricában kell elhelyezni, még pedig több nappal az ellés előtt, hogy a koca új környezetét az ellésig megszokja. Legalkalmasabb a 2 méter széles, 3 méter hosszú, 2 méternél nem magasabb, bőven almozott ól, melynek talaja ne legyen se sikos, se túl nagy esésű. Az alom legyen 20—25 cm-re szecskázott, puha, száraz egészséges szalma, melyből a koca jó fészket készíthet magának és amelyben a hidegre érzékeny ujszülött malacok sem fájnak meg. Ha a szalma túl hosszú, a még ügyetlen malacok belebonyolódnak, szükség esetén nem tudnak elmenekülni és a koca könnyen agyonnyomhatja őket. A közeledő ellésnél a felügyelet legyen állandó, éjjel pedig világítsunk a fiaztató ólban, hogy az egymásután világra jövő malacokat óvatosan elhelyezhessük és agyonnyomatásuk elkerültessek.

A közeledő ellésnek biztos jele a csecsbimbók megduzzadása és kipirosodása, azok-

ból sárgás-ragadós anyag (főcstej) csepög, egyidejűleg pedig a farok tövének két oldalán 1—1 kis gödör keletkezik (beszakadás), mit a méhszalagoknak a terhes méh súlya alatti meglazulása okoz. Felhívja a figyelmünket az is, hogy a koca szájával tépi és egy helyre hordozza az almot, hogy kicsinyeinek minél puhább fészke legyen.

Az ellés (fiadzás) rendszerint könnyen megy végbe, azonban ügyelni kell, hogy a kocat se az ellés előtt, sem az alatt semmi se nyugtalanítsa, miért is idegen személyeket a fiaztató ólból el kell távolítani. Mielőtt a malac a szülőutat elhagyta, orrát és száját a magzatburoktól és az odatapadt nyálkától meg kell tisztítani, nehogy megfulladjon. A köldökszínort, ha már előzőleg el nem szakadt, vagy ha vérzik, a testtől 3—4 cm-nyire tiszta fonállal alá kell kötni, esetleg el is vágni. Mindenekelőtt azonban a még nedves malacot huzatmentes, meleg helyre kell tenni, a megfázástól és agyonnyomatástól óvni. Az ellés befejezése után a magzatburkot (pokla) azonnal el kell távolítani, nehogy a koca felfalja és ezáltal szokják a malacevésre. A véres, nedves szalma sürgős eltávolítása is szükséges, nehogy azon a malacok meghüljenek.

Az ellés befejezése után és mihelyt úgy a koca, mint a malacok az ellés fáradalmait kipihenték, a kicsinyeket helyezzük a csecsbimbókra, de előzetesen 1—2 húzással győződjünk meg arról, hogy a csecsbimbó ad-e tejet; ha a

Fajtiszta, fajazonos, szavatolt csiraképességű

eredeti erfurti, hollandiai és dániai

Főzelék
Zöldség
Virág
Fű és
nemesített
takarmány
és répa

MAGVAK

„TRIFOLINO”

magtermelés és magkereskedés

Cluj, Piața Mihai Viteazul 38. szám.

Legkisebb rendelést is azonnal postázunk.
Arjegyzők ingyen.

bimbócsatornát besűrűsödött anyag dugaszolná el, azt ujjal, vagy alkalmas faragott fácskával távolítsuk el, de a csecsbimbót fel ne sértsük. A malacok *farkasfogait* már az első napon távolítsuk el, mert azok néha hegyesek, mint a tű és szopáskor a kocának felesleges nagy fájdalmat okoznak. Sokszor ez az oka, hogy a koca nem engedi malacait szopni, de az így okozott fájdalom oly heves is lehet, ami a malacok megölésére készíti az anyát. A farkasfogakat éles, jól záró fogóval kíméletesen távolítsuk el.

Ha a koca több malacot vetne, mint a csecsbimbók száma, akkor a leggyengébb malacot el kell távolítani és vagy más kocához dajkaságba adni, vagy mesterségesen felnevelni. Dajkaságba adás előtt a malacot dörzsöljük le tiszta alkohollal, nehogy a dajka az idegen szagot megérezze. A dajkaságba adásra olyan kocát válasszunk, melynek malacai 3 napnál nem idősebbek, mert 3 napon túl a felesleges csecsbimbó többé már nem ad tejet, a koca saját malacai pedig a magukét a jövénynek át nem adják.

Előnyös a malacok fejlődésére, ha a fiatal kutricából egy 30—40 cm.-es bűvolyukon keresztül a malacok egy szomszédos ólba vagy más elkerített helyre juthatnak és ott futkározhatnak is, meg külön is etethetők.

A kocát az ellés után a kimerülés következtében rendszerint szomjúság gyötri s ezért jó hatással van rá, ha árpa- vagy zabdarából készült ivósat adunk neki. Dugulás fenforgáskor az ivóshoz lenmaglisztet vagy zúzott lenmagot is adhatunk. Éppen a dugulás megelőzése érdekében tanácsos a kocát az ellés előtt és után is a *Gazda* f. évi január havi számában közölt módon takarmányozni.

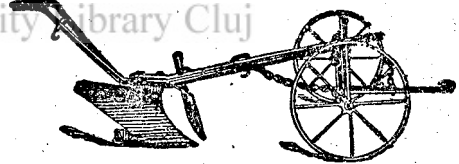
A malacok táplálása az elléstől az elválasztásig.

Tudvalevőleg a hussértés nemcsak szaporább, de gyorsabban is fejlődik a mangalicánál és ezért jóval több és *fehérjében gazdagabb* takarmányt kíván. A koca teje az első 3 hétben tökéletesen elegendő és ha jól takarmányozunk, kielégítő módon biztosítja a malacok fejlődését. Ha a koca rossz, vagy romlott eleséget kap, a malacok hasmenéssel válszólnak és fejlődésükben visszamaradnak, amiből az is következik, hogy hasmenésben megbetegedett malacoknál — azok orvoslása helyett — a koca takarmányában keressük a megbetegedés okát és elsősorban azt változtassuk meg. Ha a kocának megfelelő takarmányozás ellenére kevés a teje, amit a malacok nyugtalanságából és állandó éhségükből hamarosan megállapíthatunk, az anyatejet olytőgye meg teljes tehéntejjel kell pótolnunk, melyhez kevés vizet és cukrot adunk. Az itatást a tisztasági szabályok megtartásával végezzük.

A harmadik héttől kezdve hozzá kell szoktatni a malacokat a szemes vagy zúzott árpa, ennek hiányában búza etetéséhez, melyből tetésük szerint fogyaszthatnak az eléjük helyező alacsony vályukból. Mihelyt jól megszokták az árpa fogyasztását, *fehérjében gazdag* abrakkeveréket kezdünk etetni, melyet sűrű pép alakjában kell adni. Ez az abrakkeverék álljon 1 rész árpadara, 1 rész tengeridara, 1 rész korpából, mihez 25% hus- vagy vérlisztet adunk, mely utóbbit helyettesíthetjük 20% szójabab vagy borsódarával vagy főtt lóbabbal, úgy azonban, hogy ezekhez a hüvelyesekhez malacainkat *csak fokozatosan* szoktatjuk hozzá. Az egész keverék minden kilójához 30 gramm iszapolt krétát is adjunk, aminek a csontfejlődésre van kiváló hatása. Ha a darakeveréket édes főlözött tejjel keverjük péppé, a tejet ajánlatos előzőleg felfőzve csirátalanítani és csak lehülés után langyosan az abrakdarával elkeverni. Ha a malacok

SACK EKÉK

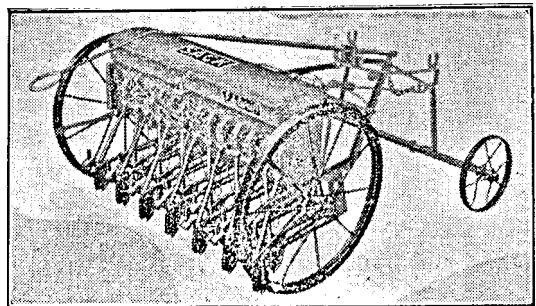
és azok szerelvényei



SACK Gyomirtó fésű

országszerte kipróbálva és számos elismerő nyilatkozattal.

SACK VETŐGÉPEK



Évtizedes tapasztalatok alapján teljesen acélból készült. Vezetéséhez elegendő egy ember. Pontosan vet. Egyszerű beállítás. A gép pillanatok alatt kiüríthető.

A gondos gyártást és évtizedekig tartó minőséget a **Rud. Sack** név garantálja.

Díjtan felvilágosítást nyújt: **Klusch János, Cluj**

Str. Masaryk 21. Telefon 512.
és Str. Regele Carol II. 106.

az édes, fölözött tejet és a lóbabot megszokták, az árpaadag 20%-át lóbabbal lehet helyettesíteni azon a 20%-on felül, melyet az egész darakeverékhez adunk. Ilyen takarmányozással a malacok korán megszokják a kevésbé jóízű hüvelyeseket és később túlnyomóan hüvelyes darával fedezhetjük fehérjeszükségletüket.

Igy tartva *hathetes* korában a jóétvágyu malac naponta 40—50 deka abrakkeveréket is elfogyaszt, mely a szoptatási idő végéig napi 1 kilogrammra is emelkedhetik s az így táplált malac választási súlya 15—18 kg. közt váltakozik, de 20 kilóra is emelkedhetik.

Az *elválasztás* a 8. és 10. hét között nagy gonddal és *fokozatosan* történjék, mert ebben az időben a malac a különböző betegségekkel szemben nagyon érzékeny. Egyik napról a másikra a malacot elválasztani nem szabad. Az elválasztás hete alatt mind ritkábban engedjük a malacokat szopni és a koca takarmányát is csökkentjük, tejképzésre kevésbé alkalmas anyagokból állítjuk össze. Ajánlatos a gyengébben fejlett malacokat legalább egy héttel tovább szoptatni, mert ezáltal rendszerint utólerik jobban kifejlődött társaikat. Ha az elválasztás megtörtént, helyezük a malacokat minél távolabb a kocától, hogy egymást hamarabb elfelejtsék.

Kezdetben a *választott malacokat* 4—6-szor (későbbben csak 3-szor) etetjük, hogy ne érezzék az anyatej hiányát és különösen a *hathónapos kor eléréséig* bő takarmányon tartjuk, hogy erőteljesen kifejlődhessenek.

Arra való tekintettel, hogy az emsemalacokat továbbtenyésztésre szánjuk, *háromhónapos koruktól kezdve* a többiektől elkülönítve tartjuk, olyan abrakkeverékkel, mely 30% tengeri, 20% árpa, 35% korpá, 12% borsó, szója, vagy lóbabból (darálva) és 3% iszapolt krétából áll.

Ebből a keverékből három hónapos malacnak 80 dekát — 1 kilót is adhatunk naponta, melyet féléves koráig napi 2 kilogrammra emeljük fel, 10—15 naponként emelve az adagot. Az abrakkeverék fehérjedus hüvelyes alkatrészét helyettesítjük fölözött tejjel is, mely esetben 1 liter fölözött tej takarmányértékét 7 deka árpa és 3 deka fehérjedus eleség értékével egyenlőnek vesszük.

A malacok fejlődését mérésekkel szükséges ellenőrizni. Szükséges lemérni a malacokat az ellés után de a szoptatás előtt és az elválasztás utolsó napján, még pedig valamennyi malacot és az összsúlyt feljegyezni. Az elválasztás után a malacokat 4 hetenként mérjük, esak hogy ellenőrizhessük, vajjon megfelelő-e a súlygyarapodás, ugyanis a helyesen táplált husmalacnak a választás befejezésétől, tehát 10 hetes korától 4 hónapos koráig naponta legalább 30—40 dekát kell súly-

ban gyarapodnia, azután pedig havonta legalább 12—15 kilót.

A fehérjében és mészsókban gazdag eleség etetése, különösen az életév első hónapjaiban feltűnően előnyösen alakítja a malacok külső formáit, különösen ha a helyes takarmányozáshoz, a szabad levegőn való elegendő mozgás is társul. Ilyenkor a csontok erősebbek és silárdabbak lesznek, a törzs szélesebb és mélyebb, különösen a mellkas és a medence szélesedik feltűnően, a bordák öblösebbek, a fej pedig rövidebb és szélesebb lesz. Mi sem természetesebb, mint az, hogy az ilyen előnyös fejlődéshez okvetlenül szükséges a beleknek zsenge, frissen kaszált lucernával való tágitása, miáltal az állatok nagyobb mennyiségű abrak felvételére is alkalmasakká válnak.

Az időjárás enyhülésével mind több és több időt töltsenek a malacok a friss levegőn, kifutóban vagy legelőn, heréskertben, de óvjuk őket a sártól, esőtől, hőlétől. A legnagyobb veszedelmet képezi a fejlődésben levő malacokra a nedves, sötét, rosszlevegőjű ól, miért is gondoskodjunk állandóan tiszta, száraz alomról, hogy a malacok bőre, szőre mindig tiszta, fehér legyen. Nedves alom, hideg padlózat, sötétség, rossz levegő, nedves falak között, bármily jól is takarmányozzunk, malacaink fejlődésben visszamaradnak, a párás levegő, szennyes alom bőrüket tapadóssá teszi melyen élősködők tapadnak meg, ezek nyugtalanítják őket, vérszegényekké válnak s a nedves almon hurutos tüdőgyulladást, vagy más nehezen gyógyítható, esetleg fertőző betegséget kapnak, mely után minden fáradozásunk kárba vész.

Nemcsak a bő, száraz alom, friss levegő, napfény, egészséges környezet szükséges a malacoknak, hanem az etetésre használt vályukat is a leggondosabban kell tisztogatni, mert különösen a tejjel kevert eleség, ha a vályúban visszamarad, megsavanyodik, ez pedig halálos kimenetelű hasmenést okozhat. De a tisztaság követelményei mellett rendszert is kell tartani és a választást követő héttől kezdve a naponkénti háromszori etetést mindig pontosan a napnak ugyanabban az órájában kell végezni, s időt adni az állatoknak, hogy a felvett takarmányt meg is emészthessék.

Végül azt ajánlom vállalkozóinknak, hogy a zöld takarmányt szeccskázva adják a sertéseknek, mert így többet fogyasztanak és kevesebbet taposnak össze.

Ilyen tartás mellett a süldők 8 hónapos korukra bizonyosan elérik az átlagos 90 kilót, tehát olyanok lesznek a milyeneket mi adtunk vállalkozó gazdatestvéreinknek s így az újabb igénylők éppen úgy meg lesznek elégedve, mint a milyen elégedettek voltak azok, kik az első kiosztáskor kapták a tenyészkocákat.



Vértetű elleni biztos és olcsó védekezés.

Írta: Molnár László.

A vértetűnek különösen télen szembeötlő és a fa „rákos” sebeiben található vattaszűrőn fehér, szőrös telepei épen annyira közismertek, mint az a tény, hogy szétnyomva a telepet, vörös nedv jön ki abból (mely némi-
leg vérré emlékeztet), amitől az állat nevét is kapta. A vastag törzsből kihajtott úgynevezett vízajtások, melyek kedvező tartózkodási helyei ezen kártevőknek, éppugy dudorosok, sebések, rákosak lesznek, mint azon vastagabb ágrészi sérült részei, vagy nyílt sebei, ahol a vértetű megtelepedett.

A fehér viaszbundája miatt permettel nehezen hozzáférhető állat csak olyan szerrel irtható könnyen és biztosan, amely a tetűtelepbe gyorsan és jól beivódik, nem pedig leperog, mint a vizes permetezőszerek legtöbbször. Ilyen szer a különböző növényi olajokon kívül a póloska és általában rovarirtásra már rég használt közönséges terpentint, ami bármely festéküzletben kapható. (Az olajfestékes esetek kimosására és bizonyos festékek hígítására használják az iparban.)

Alkalmazása a lehető legegyszerűbb. Nem kell hozzá más, mint egy lapos hosszúszerű ecsetet, amellyel a vértetves foltokat be kell nedvesíteni. A munka könnyű, mert a vértetűtelep úgy szívja magába a terpentint, mint a szivacs a vizet. Arra kell csak vigyázni, hogy bőven áztassuk meg a telep széleit is, mert itt jó mélyen, a kérő alá szoktak húzódni a vértetvek a téli hideg ellen. A szer olcsó (középmínőségű kg-ja 37 lej) és ezzel 40—50 fa is megtisztítható egy suhanc — tehát olcsó napszámós — által naponta. A munka gyorsasága természetesen a fertőzés fokától, a fák nagyságától és a napszámós ügyességétől függ. Alább ismertetendő kísérleteim alapján azt akarom hangsúlyozni, hogy a terpentint kitűnő beivódó és viaszoldó tulajdonsága miatt egyrészt a növényi olajoknál vagy állati zsírok-
nál is könnyebben és biztosabban ható öltözere a vértetűnek; másrészt pedig, ha a sebek kátrányozását is végre akarjuk hajtani, azt megelőzőleg a vértetű telepek kiirtásánál kitűnő és egyszerű háziszer. El kell ugyanis ismerni, hogy mivel a nyílt sebek, nehezen gyógyulnak, mert legjobb letelepedési helyei a vértetűnek, kertészeti szempontból ajánlatos azoknak simára metszése és gyümölcsfa kátránnyal való bekenése, hogy kallusképződés s

igly a seb beforradása elősegíttessék. Így a vértetűnek terpentinnel való kiirtását, és ha erre pénz és idő rendelkezésre áll, a sebeknek simára való metszését és fakátránnyal való bekenését ajánlom, bár Gyöngyöspatakon és a magyar Növényegészségügyi Intézet kísérleti gyümölcsösében alább ismertetendő kísérleteimnél 100%-os eredményt értem el fakátrány nélkül is.

A kísérlet céljaira mindkét esetben és helyen idősebb almafát választottam ki, és hogy azt is kipróbáljam, hogy lehet-e a szert nyáron is alkalmazni, lombos állapotban ecseteltem be. 1936. évi május hó 13-án kentem be a vértetves foltokat. Természetesen ügyeltem arra, hogy az egész seb és annak cca egy c-es szegélye (környéke) nedves legyen. A tetűk átáztak és részben le is hullottak, úgy hogy a kezelt sebek a földről is könnyen megkülönböztetők voltak a nem kezeltéktől. Május 14., 18., 22., június 20., 24., július 14. és 18-án ellenőriztem a beecsetelt foltokat, de élő vértetűt nem találtam. Míg május havi megfigyelésem inkább arra irányultak, hogy maradt-e élő vértetű a beecsetelt foltokon, júniusi és júliusi megfigyeléseim azt a célt szolgálták, vajjon új fertőzés nem áll-e be a rákos kinézésű sebekben? Mindkét kérdésben jónak bizonyult az egyszerű háziszer, a terpentint. Gyöngyöspataki kísérletemet a községi főjegyző kertjében, jelenlétével és szíves segítségével május 17-én kezdtem meg. Június 16-án levélben értesített, hogy a „vértetű ellen alkalmazott szer azt teljesen és véglegesen elpusztította”. Az utóhatás megfigyelése céljából július 17-én ismét személyesen vizsgáltam felül a beecsetelt helyeket, de egyetlen élő vértetűt sem találtam.

Biztosítsunk

a mi intézetünknel, a

Minerva

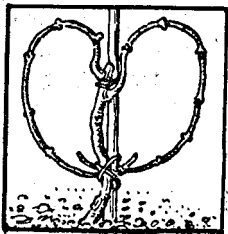
Biztosító Rt.-nál, Cluj.

Népszerű feltételek! Olcsó díjak!



A szőlő tavaszi munkálatai.

Irta: Bartha Gyula.



1. Az elfedett szőlőfát március hóban ki kell szedni a takaró alól. A kiszedés időpontja függ az időjárástól és a klimatikus viszonyoktól. Ezek figyelembe vételével szedjük ki a szőlőfát március első vagy második felében. Aki a szükségesnél tovább hagyja

a föld alatt többet árt mint használ a magfáknak, mivel a márciusi nap melege különösen a déli órában már annyira felmelegíti a szőlőfáját takaró porhanyó földet, hogy a nedvkeringés megindul, a rügyek megduzzadnak s az ilyen állapotban levő magfák rügyeinek egy része már a kiszedésnél letörik, ami pedig nem törne le, azt az első hűvös éjszaka megöli, mert a megduzzadt szem sokkal érzékenyebb a hideg iránt, mint az alsó állapotban levő. Ha pedig a szőlőnket a nedvkeringés megindulása előtt szedjük ki a földből, akkor a rügyek csak a levegő kellő felmelegedése után duzzadnak meg, mikor már sem az éjszakai fagytól, sem az olmos esőtől nem kell tartani.

Magát a kiszedést úgy végezzük, hogy a vesszők legfelső végét megfogva, gyengéden meg-rázogatjuk az így felszabadult vesszőn kezünket tovább vezetve 3—4-szer megismételjük a fel-rázást míg az egész leaktartó kikerül a takaró alól, mert az egyszeri erőszakos felrántással a legértékesebb magfáink törnek le. Rossz szokás a szőlőfáját vasvillával emelni ki a földből, mivel így még több kárt okoz mint a kézzel való felrántással.

Karózás. Kiszedés után következnek a karózások. Ha mindkét végén meghegyezett hasított lölgly vagy akác-fakarót használunk, tanácsos azt minden második évben megfordítani, hogy a felső száraz vége kerüljön a földre. Egyenes fenyőkarót ha az impregnálva nincs, minden évben kivesszük és megvizsgáljuk s ha korhadt, újra hegyezzük. A fenyősapkarót elég ha 4—6 évenként vesszük ki a földben levő része, az első három évben még keményebb mint volt az első évben. Karózáskor vigyázzunk arra, hogy ne tegyünk túll közel a tőke nyakához a karót, mert az árt a szőlőnek. Vigyáznunk kell arra is, hogy az eredeti helyükön maradjanak a karók s ne

tegyük egyiket feljebb vagy lejjebb, jobbra vagy balra a tőtől, hanem mindig a tőke mögött álljon mely rész a hegy éjszakai fele szokott lenni, ha új karót viszünk be a szőlőbe, beállítás előtt impregnáljuk karbolineummal, vagy 10%-os rézgalic oldattal.

A metszés. Mih a metszés célja? 1. hogy a szőlőtőt a felesleges vesszőktől megszabadítsuk, 2. hogy a szőlőtőn a legértékesebb és fejtetlen csercsapon nőtt vesszőkből a termőfákat kiválasztva, meghagyjuk; 3. hogy a rendszeres metszési művelettel a tőkénket az elvénüléstől (felmagasodástól) megóvjuk; 4. hogy a váltócsaj rendszerrel szőlőtőnket az úgy nevezett „feloldalúságtól” megóvjuk.

Mindezek olyan dolgok, melyeknek egész tudása nélkül senki jó szőlőmives nem lehet.

Kezdjük tehát az 1. ponton. Tudvalevő dolog, hogy úgy az előző évi válogatásnál, mint az őszi kitermett cserágak (karikák) levágásánál, több magfát hagyunk meg, mint amennyire feltétlenül szükségünk van, számítva arra, hogy a fedésnél, nyitásnál a legnagyobb elővigyázat mellett is történik törés s ha csak az volna amire ez évben szükségünk van meghagyva, könnyen magfa nélkül maradnánk, sőt még metszés után is ki vagyunk téve esetleges töréseknek, a karikázásnál tehát metszőkorr is hagyunk felesleges magvesszőt, melyet aztán a karikázó munkás vág le, de csak akkor, ha már a karika kikötésével elkészült.

2. Minél jobban bevan érve a magfa, annál több reményünk lehet egy jó terméshez, tehát szálvesszőnek (termőfa, karika) mindig a legértékettebbeket válasszuk, a választásnál nem a vastagság, hanem a fa keménysége, ruganyossága az irányadó.

3. Tudjuk, hogy a fűrtöket nem közvetlen a nap sugara, hanem a napsugártól felmelegedett föld visszasugárzása érleli, ez a visszasugárzás tapasztalat szerint a leghatékonyabb a föld felszínétől számított 40 és 50 cm között, tehát arra kell törekednünk, hogy tőkénket évről-évre ebben a fentemlített magasságban tartsuk, a kihuzott szálvessző (karika) vállát véve legmagasabb pontnak, ezt pedig csak rendszeres metszéssel tudjuk megtartani, ha nem gondoskodunk évről-évre *ugarsapról* úgy tőkénk pár év alatt felmagasodnak s a tő felújításához szükséges alj-

vesszőket vagy satnyán nevelik, vagy teljesen beszüntetik azok kihajtását, miáltal a tő elvénuł.

4. Tudjuk, hogy már a fiatal oltvány, mivel egy szemes oltógallyal lett beoltva, tehát azon egy rügyből kihajtott ág már féloldalunak indítja, mutatja a kis szőlőtőkét, melyet ha mi nem igyekszünk elültetésétől kezdve a metszéssel terebélyessé nevelni és a kis tőkén a második évben kettős a harmadik évben hármás egymástól lehetőleg egyforma távolálló csercsapot nevelni, úgy a tő legelső hajtásának évről-évre való féloldalura neveljük, mely többé nem fog tőhajtást adni, s így szőlőinket felújítani, felfrissíteni többé nem tudjuk.

Ültetéskor az oltványt két világos rügyre metszük vissza, mely két rügyből kihajtott két vessző közül a következő évben a felső vesszőt két rügyre, az alsó vesszőt egy rügyre vágjuk vissza. Harmadik évben a három vessző közül a legmagasabban állót 4—5 rügyre, a középsőt két rügyre a legalsót egy rügyre vágjuk. Harmadik évi válogatást úgy ejtjük meg, hogy a 4—5 rügyes csap két legelső hajtását, a két rügyes csap mindkét hajtását magnak neveljük az egy szemes csap és a hosszú csap többi vesszőit félméter magasságban vissza csonkázuk.

Negyedik év tavaszán, miután az új, négy éves szőlőt bőven letrágyáztuk (holdanként 60—80 szekeret, 280—320 g számítva) a metszést következőképpen végezzük: a hosszú csapon meghagyott két magvesszőből az alsót magfának (szálvesszőnek, karikának) hagyjuk, de egyelőre a felsőt sem vágjuk le amíg a szálvesszőt kikötő munkás, a karikát ki nem kötötte, nehogy eltörjék a hajlítás közben és magfa nélkül maradjunk.

A két szemes csapon hagyott két magfából a felsőt a csercsap csonkjával együtt az alsó magfától számított 5 cm magasságban levágjuk, az alsó fát egyelőre a karikázás utánig, biztosítésképen szintén meghagyjuk, ha a karika kikötése sikerült, akkor az alsó fát két világos rügyre visszametszük.

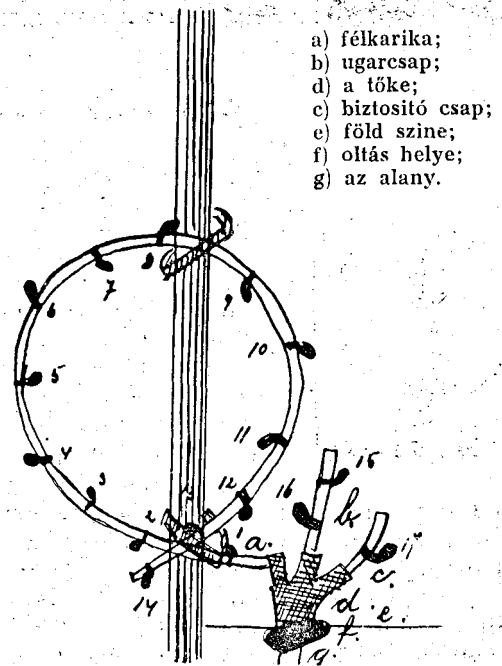
A hosszú csapon szintén, ha az alsó fából sikerült karikát hajlítani, a felső fát a karika csercsapjától számított 5 cm magasságban levágjuk.

Az egy szemes csap a válogatáskor 1 m magassan vissza csonkázott vesszőjét egy világos szemre visszametszük. Tehát a negyedik év tavaszán, hagyunk egy fél karikát (egy szál vesszőt) egy két szemes ugarcsapot, és egy egy szemes biztosító csapot.

A metszés után és a karikázás megtörténte után a 4 éves szőlőtőkén van: a) egy csercsapon nevelt félkarika, b) egy csercsapon nevelt ugarcsap, c) egy csercsapon nevelt biztosító csap, amint azt az első számú ábra mutatja.

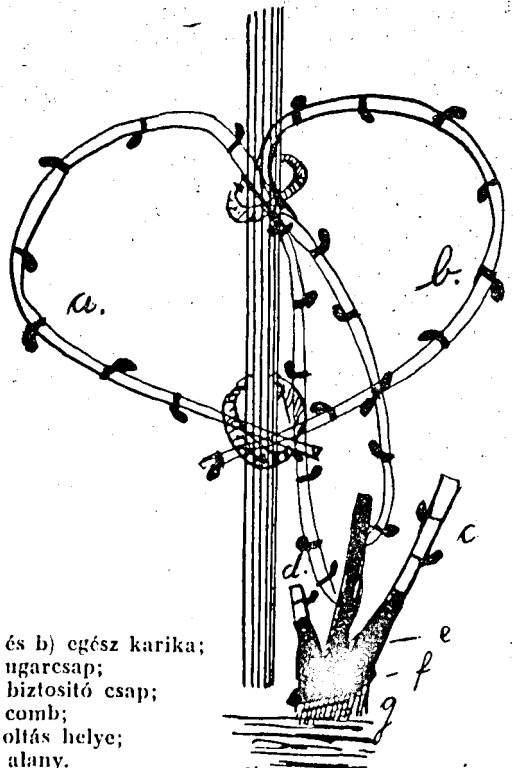
A negyedik év június havában a válogatást a következőképen ejtjük meg: az 1-es, 15-ös, 16-os és 17-es számú rügyből kihajtott vesszőket

magfának hagyjuk, a 2-östől 14-ig levő hajtásokat, mivel az ősszel úgy is ledobódik a legfelső fiúrtjétől számított negyedik levélnél 5 cm magasságban vissza csonkázuk.



- a) félkarika;
- b) ugarcsap;
- d) a tőke;
- c) biztosító csap;
- e) föld színe;
- f) oltás helye;
- g) az alany.

ötödik év tavaszán az 1-es számú vesszőből egy-egy szemes biztosító csapot, a 15-ös és 16-os vesszőből két karikát, a 17-esből egy-két szemes ugarcsapot hagyunk, úgy hogy a teljesen termőképes öt éves szőlőtő képét a második ábra mutatja.



- a) és b) egész karika;
- c) ugarcsap;
- d) biztosító csap;
- e) comb;
- f) oltás helye;
- g) alany.

Az ötödik éven tull arra vigyázunk, hogy lehetőleg, amennyiben a fedés, nyitásnál törés nem történik, betartsuk a váltó rendszert, szem előtt tartva, hogy mindig az ugarcsap vesszőiből hagyjuk a következő évi karikát, a biztosító csap vesszőjéből az ugarcsapot, az asó karika legalsó hajtásából az egy szemes biztosító csapot.

Ha a fedés, nyitásnál valamelyik rövid comb a három közül letörne, vágjuk át közvetlen a törés alatt ferde vágási lappal, és huzzuk fel az egész tőkét 15 cm vastagságú földdel, a föld takaró alatt nem zárad ki a csonk és a rajta levő rejtett rügyekből új hatás tör elő, melyből új combot nevelhetünk.

Szálvesszős művelés (Erdélyi karikás).

Nálunk az összes elterjedt szőlőfajok, de különösen a speciális transzilvániai fajták (Leányka, Som, Kövér, Járdovány, Király) szálvesszős művelést igényelnek, míg a csemege fajok Saschellas fajok, Muskotályok) csak tőrük a szálvesszőt, de szebben és zamatosabban teremnek félszálvesszőn azaz hosszú csapon, sőt egyik legnehezebb fajunk a Som is csak hosszú csapon adja meg a tokajihoz hasonló zamatos, édes asszú bort, míg karikán sokat terem ugyan, de csak átlag bort ad, igen kedvező és minden tíz évben előforduló igen meleg nyáron és hosszú ősz mellett ad édes bort.

Mi a karikás művelés előnye és mi a hátránya?

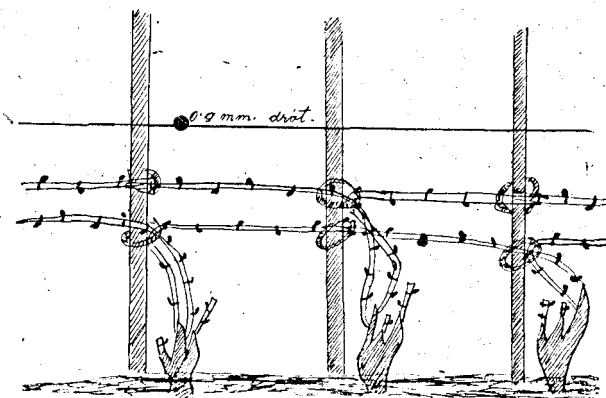
Minden szálvesszős művelésnél a szálvesszőt vagy vendég karófához, vagy kifeszített dróthuzalhoz erősítik meg nálunk, aki valamikor a karikás művelést kitalálta, okos de szegény ember lehetett, mert ugyanarra a karóra, melyen a következő év magfáit nevelte, kötötte fel karikába hajtva a magfát is s így nem kellett sem vendég karóról sem drótról gondoskodnia. Ez az egyedüli előnye a karikás művelésnek. Hátránya az, hogy 28—30 ága közé eldugott, sokszor valószínűleg összekötött 4—6 drb. leendő magfa hajtások nem tudnak kellőképpen kiérni s így rákényszeríti a szőlőgazdát, hogy a karika vállából jobbról és balról hagyja meg a következő év szálvesszőit, mivel csak ezek voltak a nap érelő hatásának kitéve, míg a többiek éretlenek és karikázásra alkalmatlan, túl rövidek maradtak. Így történt azután, hogy évente 15—20 cm-t ugorva, minden évben messzebb és messzebb került a föld visszazugárgzásától, s ahol eleinte tüzes erős bort szűrt a gazda, ott később már csak vinkó termett. Most azonban mikor mindenki sokat és jól akar minden évben termelni, gondolkoznunk kell rajta, hogy miként lehetne állandó, egyforma minőségű és kiadá-sainknak megfelelő mennyiségű bort termelni.

Az oszlopokra kifeszített hármás és négyes huzalon való művelésnek oly nagy a befektetése, hogy azt a mai bór árak mellett a szőlőbe befektetni senkisésem bírja, vendég karós művelés is

költséges, és nem felel meg, mert az esetleges szélviharok lecsavarják a terméssel megrakott szálvesszőt.

Minket (Bethlen-kollégium miriszlói és ciunbrudi szőlőgazdasága) az 1935 évi 70% jégkár rákényszerített a próbálgatásra, mivel 1936. év tavaszán nem volt egy szálvesszőn még egy ujnyi helysem épen maradván a jégütésektől s így a vesszőt karikára hajtani lehetetlen volt, s így kénytelenek voltunk többféle módon próbálva a termést biztosítani. A legjobban bevált módot az alábbi ábra mutatja:

Vagyis a karikának szánt magvesszőt az egyik tőkénél 40 cm, a másik tőkénél 50 cm magsságban a karóhoz kötöttük és ebből a magasságból vállba hajlítva egyenesen vezetjük a szomszéd karóhoz, egyiket a másik felett. A két szálvessző felett egy szál közönséges drótot feszítettünk ki karótól-karóig, mely dróthoz hozzá lett később kötve a szálvessző vissza csonkázott termő hajtásai. Voltak a szőlőterületnek egyes védettebb részei, hol a jégkár dacára karikázni lehetett, a megfigyelésünk a következő volt: a kinyujtott szálvesszőn a must 24—26 Klosterneuburgi volt, míg a karikán művelten 22—23. A kinyujtott szálvesszős művelésnél, mivel méter magasságúra nőtt meg és kitünően beérett, míg a karikásnál még a vállfák sem nőttek 120—130 cm-nél hosszabbra s a többi fája is satnya, visszamaradt volt.



Ezen szálvesszős művelésnek egyik nagy előnye még, hogy a válogatásnál a munkás, mint nyitott könyvet látja maga előtt az egész szőlőt s így munkája sokkal gyorsabb, mint a karikás művelésnél, hol a legjobb munkás is időt tölt, míg a megfelelő magfákat kiválassza. Hátránya az, hogy esetleges jégesőnél jobban ki van téve a zúzódásoknak, mint a karika.

A szálvessző kikötésénél a magvesszőt az izületekben gyengéden marokba szorítva, ropoglassuk meg, s azután fogjunk a hajlításhoz, először vállba kötjük meg nyolcas kötéssel, azután adjuk az alsó kötést, vigyázunk azonban arra, hogy a két karikavéget ne hajlítsuk az ellenkező vessző irányába vissza.

EGYLETI ÉLET GAZDAKÖRI ÉLET



Beszámoló az EGE vetőmag-kiállításáról és vásárjáról.

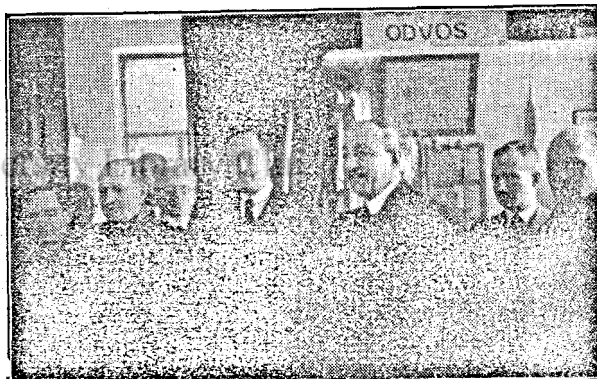
Szász Pál dr. ünnepi megnyitó beszéde.

Vasárnap d. e. 11 órakor ünnepélyes külsőségek között nyílt meg a Gazdasági Egylet vetőmagkiállítása és vására, mely iránt a gazdatársadalom részéről széleskörű érdeklődés nyilvánult meg. Az Egylet kiállítási nagyterme zsufolásig megtelt. A kiállítás ünnepélyes megnyitóján *Florescu* hadtestparancsnokot, *Mehedintzi* tábornok és *Gologan* őrnagy, *Dr. Dumca* Eugen prefektust, aki napok óta beteg, *Dr. Rusu* megyei osztályfőnök képviselte, *Popa Nicolae* és *Larionescu* gazdameérnök a Mezőgazdasági Kamara, *dr. Ilariu Nemeş* tanácsos a Vármegyei Gazdasági Hivatal, *Anghel Gheorghe* pedig a helybeli állami Magnemesítő Állomás megbízásából vett részt a megnyitó ünnepségen.

A hivatalos közegeken kívül ott láttuk a magyar intézmények és gazdatársadalom számos reprezentánsát. Az Országos Magyar Párt központját *dr. Gabányi Imre* képviselte, a Róm. Kath. Egyházmegyei Tanács részéről *dr. Jénáky Ferenc* pápai kamarás (Alba-Iulia) és *dr. P. Jánossy Béla* titkár, a Magyar Párt helyi tagozata nevében *dr. Vékás Lajos* elnök és *Fülöp Géza* titkár, a Iernut-i Róm. Kat. Gazdasági Iskola képviseletében *Lászlóffy Jenő*, a cluj-i Gazdasági Egylet megbízásából *Balázs István* elnök, a Hitelszövetkezeti Központ részéről *Vita Sándor*, a Gyáriparosok Szövetsége nevében *dr. Böszörményi Sándor* volt jelen, gróf *Bethlen Béla* a Somes megyei Gazdasági Egyletet képviselte. Az Iparkamarát *dr. Borbély István* alelnök. A nagyszámú látogatók közül megemlítjük *dr. Betegh Miklós*, gr. *Bethlen Bálint*, *Biró József*, *Bedő Albert*, *dr. Jelen Gyula*, *Puskás János*, *Urbach Adolf*, *Klusch János*, *dr. Asztalos Sándor*, *dr. Szász Ferenc*, *Szász Ferenc* (Camarási), *Szász István*, *Szász Dezső*, *Csomós János*, *Csomós Jenő*, *Alföldi Pál*, *Gallus Viktor*, *dr. Scharff Gyula*, *Varaa András*, *Varga László*, *Puskás József* (diosighi gazdakör), *Seyfried Károly*, *dr. Wolff Gyula*, *Póka Pál*, ifj. *Debitzky Béla*, *Nagy Dénes*, *Ugron Győző*, *Kacsó László*, *Gyallay Domokos*, *Lázár Simon*, *Lázár Zoltán*, *Farkas Arpád*, *Bodor Kálmán*, *Betegh Tamás*, *Balla György*, *Sigmond Ákos*, *Szopos András*, és mások igen sokan.

A Gazdasági Egylet részéről *dr. Szász Pál* elnök, gróf *Teleki Béla* alelnök, gróf *Teleki Ádám*, a „Gazda” főszerkesztője, *Török Bálint* az EGE igazgatója és a kiállítás rendezője, és *Seyfried Ferenc*, egyleti segédtitkár fogadták a vendégeket.

Dr. Szász Pál elnök először román nyelven üdvözölte a hatóságok képviselőit, rámutatva arra, hogy a gazdatársadalom segítése a társadalom legfőbb célja kell legyen. A kiállítás a becsületos és kitartó munka eredménye.



Dr. Szász Pál elnök megnyitja a kiállítást.

Az első sorban balról jobbra: *Mehedintzi N.* tábornok, *Török Bálint*, az EGE igazgatója, *dr. Szász Pál* EGE. elnök, *Popa Miklós* mezőgazd. kamarai titkár és *Ciomac Ioan* gazdasági akadémiai tanár és gazdasági felügyelő állanak.

— Örömmel állapítom meg, — mondotta *dr. Szász Pál* — és egyben köszönetemet is fejezem ki, hogy a kormány támogatta és lehetővé tette munkánkat, belátva, hogy a gazdatársadalom kiképzése és művelése fontos nemzetgazdasági és államérdek. Magyar nyelvű megnyitójában pedig a következőket mondotta:

— Boldog csak az az ország lehet, amelynek népe megelégedett. Fontos tehát, hogy Románia mezőgazdái is megelégedettek legyenek. Az EGE a maga részéről szeretettel és együttérzéssel öleli keblére a magyar gazdatestvéreket. Az egyesület és a mai kiállítás célja, hogy nemes munkára, versenyre ösztönözze a mezőgazdákat és bemutassa ennek a nemes versengésnek a gyakorlati eredményeit.

A földművelést is meg kell tanulni, de nem elég a földet csak szeretni, hanem azt jól kell megművelni és a különböző termelési módokkal szerzett tapasztalatokat felhasználni.

— Mi szeretjük és ragaszkodunk ahhoz a transzilvániai földhöz, amelyen három nemzet él évszázadok óta. Ennek a három nemzetnek jellemző tulajdonsága a föld szeretete és a rögöz való ragaszkodás. A transzilvániai magyar gazda a múltban is megbecsülte földjét és bebizonyította, hogy nem tud elszakadni a biztos megélhetést nyújtó anyaföldtől. Ma már azonban nem elég, hogy csak szeresse a földet, hanem meg is kell azt tartania és úgy tekintenie, mint életének elválaszthatatlan, szerves részét. A transzilvániai földszeretet alapja az általános emberi szeretet, hogy az egymás mellett szántó-vető földműves soha ne gyűlölje egymást, hanem testvéri együttérzéssel kapcsolódják össze. Mindenkit át kell hasson az a tudat, hogy a transzilvániai mezőgazdáknak közös sorsuk van, mert földrajzi elhelyezkedésünk egymásra utal bennünket.

— Amikor az EGE kiállítását megnyitottam, gondoljunk arra, hogy a bemutatott mezőgazdasági termékek a verejtékes, szorgalmas és kockázatos munka eredményeként a közösség megbecsülésére tarthat igényt.

Dr. Szász Pál megnyitó beszéde után *Mehedinți* tábornok, a hadtestparancsnok képviselője válaszolva dr. Szász Pál üdvözlő szavaira, tömör beszédben utalt a mezőgazdasági termelés nagy jelentőségére és kiemelte azt a lelki közösséget, amely a mezőgazdaságot és a hadsereget összekapcsolja. A gyárüzemek mai mérgezett levegőjében erkölcsi tisztaságot és felemelkedést jelent a szabad természetben való munka, amelyet a földművelők végeznek. Mi, a hadseregben, a gazdaifjakat az életre neveljük és velük védjük meg az ősi rögöt.

Mehedinți tábornok beszéde után *Larionescu* gazdamérnök, a mezőgazdasági Kamara nevében méltatta az EGE tevékenységét, a vezetőnek, dr. Szász Pál elnöknek, *Török Bálint* igazgatónak és *Seyfried Ferenc* s.-titkárnak a szakszerű, anyagban választékos és nagyértékű kiállítás megszervezésével szerzett érdemeit, egyben pedig kihangsúlyozta azt a szívélyes viszonyt, amely az EGE és a mezőgazdasági kamara között fennáll, utalt a kölcsönös, megértő együttműködés fontosságára és biztosította az egyesületet a kamara mindenkor támogatásáról.

Ezután *Seyfried Ferenc* titkár szakszerű magyarázatok kíséretében bemutatta a gazdag és változatos kiállítási anyagot a hatóságok megjelent képviselőinek.

A bírálóbizottság, amelynek elnöke *Gal-*

lus Viktor földbirtokos, előadója *Török Bálint*, az EGE igazgatója volt, az alábbi kitüntetésekkel ítélte meg és osztotta ki:

Aranyérmeket nyertek: báró *Atzél Ede* (Zahul de câmpie), *Bodfalui Cukorgyár*, *Bodor Kálmán* (Ulmeni), *Bikfalvy Albert* (Berindan), *Bethlen Gazdasági és Kertészeti Szakiskola* (Ciurbrud), *Bánkuti Főhercegi Uradalom*, *Domahidi István* (Domănești) dr. gr. *Degenfeld Miksa* (Ardusat), gróf *Eszterházy Pál* (Lovászkatona), *Glück Fülöp* (Alb-Iulia), *Hadnagy Testvérek* (Surcea), báró *Hatvany Uradalom* Növénynevelő üzem (Hatvan), dr. *Konopi Kálmán* (Odvoș), *Kubick Ferenc* (Coteiget), „*Leguma*” Mezőgazdák Rt. (Arad), Cs. *Lázár László* (Lapușnic), *Lázár Simon* (Oprișan), *Mezőhegyesi m. kir. Növénynevelőtelep*, *M. kir. Gazdasági Akadémia Gyakorlati Tanszéke* (Magyaróvár), *M. kir. Növénynevelőtelep* (Kompolt); *Nagy Dénes* gazdasága (Turda), *Purgly László* (Sofrona), dr. *Récey Lajos* gazdasága (Ulmeni), *R. kath. Téli Gazdasági Iskola* (Radnot), dr. *Seldmayer Kurt* (Sopronhornács), *Szász Ferenc* (Camaras), dr. *Scharff Gyula* (Rauti), *Szász Dezső* (Șarmasel), gróf *Teleki Mihály* (Gornești), ifj. *Varga Dániel* örökösei (Vechea), gróf *Wass Albert* (Sucutard), *Dani Gergely* (Cluj), *Rud-Sack, Hofherr, Schrantz, Clayton Shuttlerworth Gépgyár Rt.* (Budapest).

Ezüstérmeket nyertek: *Butas Gusztáv* ezredes (Cluj), *Császár Gyula* (Aiud), *Orbán Károly* (Madaras), *Paull Camil* (Gherla), *Werness Sándor* (Adamus), dr. *Wolff Gyula* (Sanmihailu), *Zabolai Keresztess Árpád* (Cluj), *László Andor* (Biharia), *Mátyás János* (Huedin).

Bronzérmeket nyertek: *Daróczy Kálmán* (Cheglaviciu), *Lázár Sándor* (Suceag), *Nagy Albert* (Pachia).

Elismerő oklevelet kaptak: *Albert Sándor*, *Betegh Tamás*, *Gáspár József*, *Gegő Károly*, *Gazdakör* (Vânători), *Gazdakör* (Șarmas), özv. *Szalma Istvánné*, *Gazdakör* (Sic), *Tökés László*, *Vincze Peti Ferenc*, *Gajgó Imre*, *Nyíri József*, *Teleki László*, *Tassi János*, *Szücs Sándor*, *Bartha Sándor*, *Sikó Gyula*, *Vargha Ferenc*, *Sziksza Ferenc*, *Czirjék István*, *Szallai Sándor*, *Németh Lajos*, *Szabo Károly*, *Nagy Lajos*, *Czirjéki József*, *Szallai Károly*, *Vajda Lajos*, *Tóth Károly*, *Gál Gyula*, *Cséri András*, *Zsigmond Miklós*, *Szász József*, *Fülöp I. Márton*, *Boldizsár István*, *Balogh Márton*, *Boldizsár György*, *Szallai M. János*, *Filep M. Márton*, *Fülöp G. Márton*, *Nagy Sándor*, *Bálint István*, *Juhos M. István*, *Ungrári Márton*, ifj. *Albert János*, *Kovács Béla*, *Barabási Gergely*, *Zajzon Gyula*, *Barthos Gábor*, *Kovács Sándor*, *Gaal Tamás*,

Nagy János, Máthé Gergely, Borbély Csiszér Márton, Lázár Simon, Adorján Sándor és Tőkés Márton. Pénzdíjat nyertek a Gazdakörök.

Külön figyelmet érdemelnek a Bodfalvai Cukorgyár, báró Atzél Ede, Bikfalvy István, Bodor Kálmán, Bikfalvy Albert, a Bethlen Gazdasági és Kertészeti Szakiskola, a Bánkúti Főhercegi Uradalom, Domahidy István, gróf Degenfeld Miksa, gróf Eszterházy Pál, Hadnagy Testvérek, báró Hatvány Növény-nemesítő Üzeme, dr. Konopi Kálmán, Leguma Mezőgazdák Rt. Arad, Cs. Lázár László, Lázár Simon, Mezőhegyesi m. kir. Növény-nemesítőtelep, M. kir. Gazdasági Akadémia Gyakorlati Tanszéke Magyaróvár, M. kir. Növény-nemesítőtelep Kompolt, „Trifolino“ Cluj, Nagy Dénes Turda, Purgly László, dr. Récsey Lajos, Róm. kath. Téli Gazdasági Iskola Iernut, dr. Seldmayer Kurt, Kamarási Szász Ferenc, dr. Scharff Gyula, gróf Teleki

Béla, gróf Teleki Mihály, ifj. Varga Dániel örökösei, gróf Wass Albert és dr. Wolff Gyula kiállított terményei.

A Leguma Mezőgazdák Magtermelő és Kiviteli Részvénytársaság a régi negyven esztendő óta visszatekintő aradi Mezőgazdák megnövekedett és elterebélyesedett új formája, melynek székhelye Bucarestiben, fiókjai Timisoarán és Aradon vannak. A Leguma ma az ország egyik legnagyobb vetőmag import vállalata, de mint belföldi vetőmagtermelő üzem is igen figyelemreméltóan terjeszkedik, az Okiráltságban, a Bánátban és a Körös vidékén termeltet jelentős mértékben gazdasági és konyhakerti magvakat. A vetőmagvásáron bemutatott gazdag és izléses anyagával általános elismerést keltett. A választat vezérigazgatója Alföldy Pál gazdamérnök, aki a cég kiállítását a vásáron személyesen irányította.

A vetőmag-kiállítás és vásár résztvevőinek névsora:

Albert Sándor, Záhul de Câmpie. 1. Hatvani 1141. sz. őszi búza. 2. Fleischmann tengeri

Br. Atzél Ede, Záhul de Câmpie, jud. Turda. 1. Hatvani 1141-es őszi búza. 2. Cseh tavaszárpa. 3. Hatvani 127-es zab. 4. Olasz kendermag. 5. Fűmagvak: Angol-perje, Réti-csenkesz, Francia-perje, Csomós ebir. 6. Takarmány répmagvak: Sárga Eckendorfi. Fehér Saharose. 7. Fleischmann és Pensylvaniai kukorica fajták.

Árpádházi Béruradalom, Budapest, VI. Benczur u. 11. 1. Csicséri nemesített borsó. 2. Lapos nemesített borsó.

Betegh Tamás, Fugad. 1. Szarvaskerep mag. Eladó készlet 20 q. Ára 25 lei kg-ként.

Dr. Bikfalvy István, Zaláu, jud. Sălaj. 1. „Manitoba Marquis“ tavasz búza. Ára kötelezettség nélkül 600 lei ab Zaláu.

Botfalui Cukorgyár, Bod. 1. Sieger 71-es tavasz búza. 2. Székács őszi búza. 3. Angol perje fűmag (sămânță de iarbă perie engleză). 4. Olasz perje fűmag (sămânță de iarbă perie italiană). 5. Timothe fűmag.

Bodor Kálmán, okl. gazda, Ulmeni, jud. Sălaj. A Dr. Récsey gazdaság intézője érdekes gyűjteményt állított ki a Romániában termesztett búza gyommagjaiból. Több mint 140 féle búza között elősködő gyommag látható, amelyek egyrésztől kártékonyak, mert elvonják a búzától a tápanyagot, másrésztől a csépléskor a búzába kerülnek és lerontják a búza értékét. A gazdaközönség figyelmébe ajánljuk a magában egyedülálló gyűjteményt.

Bihardiőszegi Gazdakör, Diosig, jud. Bihor. 1. Bánkúti 1201. sz. búza. 2. Hatvani búza. 3. Tiszavidéki búza. 4. Székács búza. 5. Nyári lófogu Lőrinczi magyar tengeri keresztezés. 6. Juhfogu tengeri. 7. 80 napos kukorica.

Bikfalvi Albert, Berindan, p. u. Odorcu, jud. Satu-Mare. 1. Manitoba-Marquis tavasz búza, eladó 100 q. 2. Bánkúti korai sima tengeri, eladó 300 q. 3. Korai sárga kifliburgonya. 4. Bánkúti 1205. búza. Készlet: 1. 100 q. 2. 300 q.

Colonel Butaş Gusztáv ezredes, Cluj, Str. Iuliu Maniu 6. 1. Egyiptomi csoréárpa, eladó 15 q. ára 700 lei mázsánként, vagy cserél bal-tacimmal, esetleg tavasz búzával. 2. Igen korai piros kukorica (szeptemberben érik).

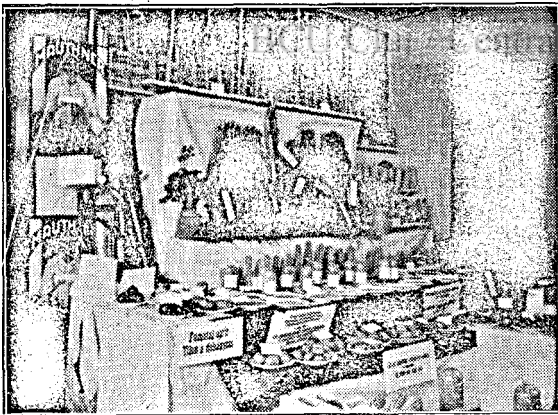
Bethlen Gazdasági és Kertészeti Szakiskola, Ciombrud, p. u. Aiud. 1. Faiskolai magvak. 2. Szőlőoltványok. 3. Gabonafélék. 1. Som (Furmint) Berl × Rip. Teleki 8. B., eladó 9700 drb., 1000-kint 3600 lei. 2. Rajnai Rizling-Rip. port, eladó 4300 drb., 1000-ként 3200 lei. 3. Rajnai Rizling Berl × Rip. Teleki 8 B., eladó 2500 drb., 1000-ként 3600 lei. 4. Olasz rizling Rip. port, eladó 650 drb., 1000-kint 3200 lei. 5. Olajbab. 6. Stefani 71. sz. tavasz búza. 7. „Hatvani“ zab. 8. Svalöf-Lieger zab. 9. Fleischmann kukorica, 10. Lapusnyaki kukorica, 8 soros. 11. Mazsola-kukorica. 12. Várady (Ardeali) kukorica. 13. Hanna árpa, 2 soros.

Bánkúti főhercegi uradalom, Bánkút, Arad megye, Magyarország. 1. Bánkúti korai keményszemű kukorica. 2. Bánkúti korai lófogu kukorica. 3. Bánkúti közepesérésű lófogu kukorica. 4. Bánkúti fehér lófogu kukorica.

Br. Blomberg Frigyesné, Gárdani p. u. Ulmeni, jud. Sălaj. Gladiolus magyak: 1. White Giant (óriási liztafehér) 4 lei. 2. Colonel Lindbergh (tejfelszinü) 4 lei. 3. Willy Wigmann (óriás lazacszinü) 3 lei. 4. Flaming Szvord, (terrakotta sötétszem) 3 lei. 5. Baron Iosiph Hulot (sötétlila) 3 lei. 6. Catharina (középnagy palakék) 3 lei. 7. Flóra (halványsárga, kisebb virág) 2 lei. 8. Lucifer (nagyvirág, vörösfekete szem) 2 lei. 9. Mr. Mark (halványlila) 2 lei. 10. Pink Perfection (óriási virág, rózsaszin) 3 lei. 11. Hohenstauffen (nagy, fehér, vörös szem) 3 lei. 12. Empresse of India (alacsony, nagy v.) 3 lei. 13. Rose Precosse (óriási virág, vörös szem) 3 lei. 14. Amerika (óriás virág, h. rózsaszin) 3 lei. 15. Prince of Wales (lazacszinü, óriás virág) 3 lei. 16. War (óriás, kardinalisszin) 3 lei. 18. Werner v. Blomberg (nagy virág, sárga) 4 lei. 19. Annie Wegmann (óriás virág, sárga) 4 lei.

Császár Gyula, Aiud, jud. Alba. 1. Sárga lófogú kukorica. 2. Fehér lófogú kukorica. 3. Malozsa csemegekukorica. 4. Fehér nyolcsoros keményszemű kukorica. 5. Legkorábbi sárga burgonya. 6. Korai rózsa burgonya.

Dani Gergely, Cluj. Magasnyomású permetezőgép.



Kép az EGE. vetőmag-kiállításáról. Balról jobbra: Dani Gergely permetező gépe. Nagy Miklós almái, a ciumbrudi Bethlen-gazdasági iskola oltványai és nemesített magvai, valamint Császár Gyula nemesített kukorica- és burgonyakiállítása látható.

Domahidy István növénynemesítő gazdagsága. Vezető: Réthy László. Domănești. 1. Búza D. Z. nemesített hektólitersúly 77 kg. 2. Búza D. Z. nemesített hektólitersúly 85 kg. 3. D. 34. búza hektoliter súly 18 kg. 4. Bánkúti tavaszbúza G. 5. D. Z. 4. nemesített búza hektólitersúly 77. 6. Egyiptomi csóréárpa hektólitersúly 75.

Gr. Dégenfeld Miksa, Ardușat jud. Satu-Mare. 1. Székácsi búza. 2. Hatvani búza. 3. Florentini. 8 soros tengeri.

Daróczy Kálmán, Cheglarie, pu. Besenova-Veche. 1. Bánáti dughagyma (Mákói), 1 kg. 15 lei. 2. Hagymamag, eladó 14 q., 1 kg. 80 lei. 3. Petrezselyemmag, eladó 40 kg., 1 kg. 80 lei. 4. Zsiga dughagyma, 1 kg. 20 lei.

Gr. Esterházy Pál, Növénynemesítő Telep, Lovászpátona (Magyarország). 1. Lovászpátonai nemesített zab. 2. Lovászpátonai nemesített, korai lófogú tengeri. 3. Lovászpátonai igen korai fehér tengeri.

Ferenczy Géza, Chiochiș, jud. Someș. 1. Stefani 71-es első utántermelés tavaszbúza. Eladó készlet 1 vagon.

Gazdasági Akadémia, Cluj. Tavasz vetőmagvak.

Gáspár József, tanító, Zăul de câmpie, jud. Turda. 1. Fehér „Saharose” takarmány répamag.

Gegő Károly, Noslac, pu. Uioară, jud. Alba. 1. Tavaszbúza. 2. Tavaszárpa.

Glück Fülöp, Alba-Iulia. 1. Glück Fülöp-féle nemesített kukorica. 2. Glück Fülöp-féle nemesített búza és 3. Glück Fülöp-féle nemesített burgonya.

Héjjasfalvi Gazdakör, Vânător. 1. Demény József, kukorica. 2. Nagy Miklós, kukorica. 3. Simó Péter, kukorica. 4. Antal Lajos, kukorica. 5. Borbély Lajos, kukorica. 6. Szász Mózes, kukorica. 7. Nagy Gábor, kukorica. 8. Szabó Domokos, kukorica.

Hadnagy Testvérek, Surcea, poștă Covasna. 1. 7 $\frac{1}{2}$ fillér-lencse, eladó 50 q à 2000 lei. 2. 6,5 $\frac{1}{2}$ fillér-lencse, eladó 10 q à 1800 lei. 3. Bavária sör-árpa mázsánként 400 leiért. 4. Svéd zab, eladó 1 vagon. 5. Rügeni rozsz előjegyezhető 100 q. napi áron. 6. Stephani 71. tavasz búa. eladó 1 vagon, mázsánként 600 leiért. 7. Nyári rózsa burgonya. 8. Őszi rózsa burgonya. 9. Imperator burgonya. 10. Wolthmann burgonya. 11. Május királya burgonya. 12. Székely legkorábbi tengeri. 13. Marosmenti X Székely korai kukorica keresztezés. 14. Cinquantin korai kukorica.

Br. Hatvani Uradalom Növénynemesítő Üzeme, Hatvan, Magyarország. 1. 5463. sz. eredeti nemes hatvani búza. 2. 5612. sz. eredeti nemes hatvani búza. 3. 5512. sz. eredeti nemes hatvani búza. 4. 5616. sz. eredeti nemes hatvani búza. 5 G/1. sz. hatvani tavaszi tarbúza. 6. 308. sz. eredeti hatvani sörárpa. 7. 460. sz. eredeti nemes hatvani ősziárpa. 8. 445. sz. eredeti nemes hatvani ősziárpa. 9. 71. sz. eredeti nemes hatvani kékmák. 10. Hatvani korai „Express” borsó. 11. 76. számú eredeti nemes hatvani rozsz. 12. 187. számú eredeti hatvani nemes zab. 13. Eredeti nemes hatvani „lila mazsola” tengeri. 14. Eredeti nemes hatvani „Finom” csemege tengeri.

Industria Economica S. A. — Kereskedelmi és Ipari Rt., Timisoara-Temesvár, Str. I. C. Brătianu 34. 1. Hanomag—Diesel-tractor.

Capuşul Mic-i Gazdakör. Tavaszi gabona-velőmagvak.

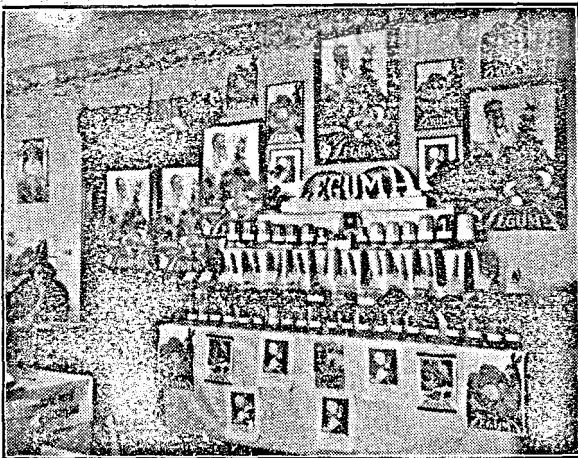
Dr. Konopi Kálmán, Odvas-Odvoş, pu. Conaş, jud. Arad. Az odvosi 241-es számú nemesített búzával az elővetemény tanulmányozására vonatkozó kísérletek.

Chieşd-i Gazdakör. Tavaszi gabona velőmagvak.

Kubick Ferenc, Cotiglet, p. u. Drăgeşti, jud. Bihor. 1. Kanadai kukorica ára + 30% piaci felár. 2. King Filip igen korai bőtermő, piros kukorica ára piaciár + 30%. 3. Kirsch-féle zab ára + 30% a piaci áron felül. 4. Bánkúti 1201. sz. búza, Hl. súly 83 kg. Árak: piaciár + 30%.

Zabolai Keresztes Árpád, Cluj, Str. Bogdán P. Hâşden 95. 1. Lila, dán burgonya. 2. Fleischman és Székely keresztezés kukorica. 3. Eredeti Székely kukorica.

Leguma Mezőgazdák R. T., Arad, Bul. Reg. Ferdinand 41. Gazdasági, konyhakerti virágmagvak, madáreleség gyűjteménye és újszerű kertészeti, szántóföldi „Wolf“-eszközök.



A Leguma Rt. aranyérmes nyert kertészeti, gazdasági és virágmagkiállítására.

Cs. Lázár László, Lăpuşnic, p. u. Ilia, jud. Hunedoara. 1. Lăpuşnyaki kukorica. Eladó 40 q à 500 Lei. 2. Dr. Stefani tavaszbuza. Eladó 40 q, à 600 Lei. 3. Sămânţa-zab. Eladó 10 q, à 500 Lei.

Lázár Simon, Opişani, p. u. Poiana de Arieş, jud. Turda. 1. Eredeti Fleischmann tengeri, eladó 5 vagon piaciár + 10%. 2. Sárga „Eckendorfi” répamag, eladó 15 q, 1 kg. 15 Lei. 3. Bánkúti 1205. sz. búza. 4. Manitoba-búza. 5. Hatvani 27-es zab. 6. Bánkúti 118-as búza. 7. Stefani 71. búza.

Lázár Sándor, Suceag, jud. Cluj 1. Egyiptomi csóréarpa Eladó 1 q, 700 Leiért.

László Andor, Bihăia, jud. Bihor. 1. Eckendorfi sárga répamag, eladó 30 q. 1.700 leiért mázsánként. 2. Zárítoku francia kék mák, eladó 20 q, 1 kg. 50 lei.

Lochian Victor, Nima, jud. Someş. 1. Fehér kukorica.

Mátyás János, Huedin. 1. Csanádi 77-es zab, eladó: 100 q, 1 q. 350 lei ab Huedin.

Mezőhegyesi M. Kir. Növénynemesítő Telep, Mezőhegyes. 1. Székács olajlen 8 számú. 2. Székács Putyi kukorica 10 számú. 3. Székács 8. sz. zab 9 számú.

M. Kir. Gazd. Akadémia Gyakorlati Tan-széke, Magyaróvár. 1. Takarmányrépa. 2. Tavaszbuza. 3. Fehérvirágú somkóró. 4. Olajbab.

M. Kir. Növénynemesítő Telep, Kompolt Magyarország. Nemesített kompolti 1. Rozs. 2. Lófogu kukorica. 3. Kender. 4. Gyöngybab. 5. Hosszúbab magvak.

Mauthner Ödön, Sibiu, P. Cetăţii 1. Gazdasági-, konyhakerti és virágmagvak árjegyzéke és képek.

Molnár és Pintér, Cluj. 1. Stefani 71-es tavaszbuza. 100 q eladó.

Nagy Dénes, Ördöngösi Gazdasága. Turda, P. Mihai Viteazul 27. 1. Fleischmann kukorica. 2. Bánkúti kukorica. 3. Präeri királynő kukorica. 4. Stefani 7-es tavaszbuza. Eladó készlet: 50 q, 1 q. piaciár + 20%.

Nagy Albert, Păchia, jud. Treiscaune. 1. Lencse, eladó 7 q, ára 1 kg. 12 lei. 2. Borsó, eladó 10 q, ára 1 kg. 8 lei. 3. Paszuly, 3 q, ára 1 kg. 10 lei. 4. Lóhere, eladó 1 q, ára 1 kg. 40 lei. Gyümölcs ár: 1. Jonathán, eladó 3 q, ára 1 kg. 20 lei. 2. Beleför, eladó 2 q, ára 1 kg. 18 lei. 3. Londoni pepin, eladó 1 q, ára 1 kg. 18 lei. 4. Háromszéki piros párizs, eladó 1 q, ára 1 kg. 20 lei.

Nagysármási Gazdakör, Sármaş. Círek István, kukorica, Szikszai Ferenc, fehér kukorica. Németh Lajos, Mezőségi, lófogu kukorica. Szalai Sándor, Preri királynője, kukorica. Varga Ferenc, 8 soros kukorica. Bartha Sándor, lófogu kukorica. Sinkó Gyula, lófogu és mezőségi kukorica. Szalai Károly, 2 soros tavaszárpa. Szalai Károly, hagyma. Cziráki József, Székács búza. Németh Lajos, Székács búza. Cseri András, nyári burgonya. Zsigmond Miklós, amerikai muskotály kukorica. Gál Gyula, „Motoba” búza. Nagy Lajos, zab. Tóth Károly, Székács búza. Vajda Lajos, Székács búza. Szalay Károly, Székács búza. Szalay Károly, mamuth répa, Szász József, cékla. Székely Gyula, Székács búza.

Orbán Károly, Mădăraş, jud. Mureş. 1. Székácsbúza. 2. Tavaszi búza. 3. Monitoba búza. 4. Stefani 71-es búza, eladó 100 q + 20% piaci felár. 5. Walthmann burgonya, eladó 2 vagon, ára 1 q = 130 lei ab feladó állomás.

Eladási ajánlat: Tavaszi búza 100 q 20%-os felár, 2 vagon burgonya 130 lei q-ként ab feladó állomás.

Paniti Gazdakör. Tavaszi gabona vetőmagvak.

Purgly László, Șofronea, jud. Arad. 1. Csanádi 88. sz. zab. 2. Őszi árpa Intenziv 395-ös számú. 3. Zabosbükköny tavaszi (Vicia sativa vulgaris). 4. Rabbedge cukorrépa mag. 5. Sacharosa takarmányrépa mag. 6. Kéklucerna mag (magyar változat). 7. Cinquantin kukorica. 8. Váradi kukorica. 9. Hanna tavaszárpa. Eladó készlet nincs. Ősszel vetőárpa lesz.

Paull Camill, Gherla, jud. Someș. 1. Hanna árpa, eladó 12 q + 30% piaci felár. 2. Gazdasági tengeri, eladó 10 q + 30% piaci felár. 3. 90 napos fehér csemege tengeri, eladó 5 q 1 kg. = 10 lei. 4. „Aranyosó” édes tengeri mazsola, eladó 30 kg., ára 1 kg. = 40 lei.

Dr. Récsey Lajos gazdasága, Ulmeni, jud. Sălaj. Kiállított 53 féle gyógynövenymintát, amelyek gyűjtésével a gazdaság foglalkozik. Azonkívül látható még: Lapusnyaki tengeri csövel és szem. Korán érő fehér lófogu tengeri. „Semânta” zab. Eckendorfi répamag. Manitoba tavaszbúza. Hatvani 121. őszibúza. Takarmánycsontliszt. Száritott Hiribi gomba.

Római Katolikus Téli Gazdasági Iskola, Jernut, jud. Târnava-mică. 1. Bavaria árpa. 2. Székács 1212. búza. 3. Olasz ker. dermag. 4. Zárttoku kék mák. 5. „Bulgaria” Olajbab. 6. Sacharosa takarmányrépa. 7. „Cruder Vincze” eljárás szerint termesztett korai újburgonya.

Román Gépkereskedelmi és Autóforgalmi R. T., Cluj, Str. Traian 33. Képviseli: Katona Ottó. 1. Medicago gép.

Dr. Sedlmayer Curt, Sopronhorpácsi nemesítő telepe. 1. 500 gr. „Beta” saját nemesítésű cukorrépa mag.

Özv. Szalma Istvánné, Bălauseri. 1. Száritott Menta, van eladó készlet is.

Dr. Szász Pál, Galtiu. Bőtermő galtiu kukorica.

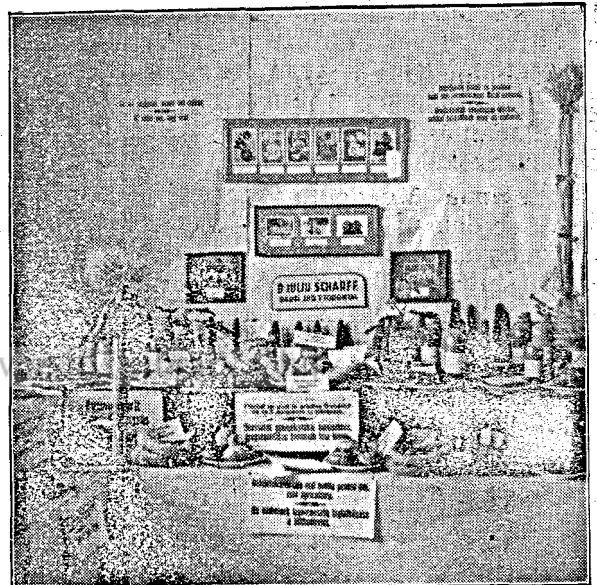
Szász Ferenc, Camarașul de sert., jud. Cluj. 1. Lapusnyaki kukorica. 2. Portocale kukorica. 3. Bánkúti G. tavaszbúza. 4. Stefáni 71-es tavaszbúza. 5. Csanádi 88-as zab. 6. Egyiptomi csóré-árpa (ováz Egiptean desvelitá). 7. Viktoria-borsó. 8. Dobrudzsai szója. 9. Vörös mamuth répamag (Nap roșu [Mamuth]).

Szász Dezső, Șarmașel. Tavaszi vetőmagvak.

Széki-Gazdakör, Sic, jud. Someș. 1. Kiss György, kukorica. 2. Gyarmati János, kukorica. 3. Sallay M. János, kukorica. 4. Id. Sallay István, kukorica. 5. Filep Borka István, kukorica. 6. Soós István, kukorica. 7. Filep M. Márton,

karós paszuly. 8. Fülöp J. Márton, kukorica. 9. Ifj. Fogarasi Mihály, kukorica. 10. Nagy Sándor, kukorica. 11. Ungváry Márton, Karós sárga, Tűzhely áldású sárga karós bab. 12. Balogh Márton, váltóbúza. 13. Sallay M. János, váltóbúza. 14. Boldizsár István, kukorica. 15. Boldizsár György, kukorica. 16. Kiss György, kukorica. 17. Filep M. Márton, Székács búza. 18. Gyarmathy János, kukorica. 19. Ungváry Márton, Vanilia sárga bab.

Scharff Gyula, Răuți, jud. Torontal. Sárga Eckendorfi nemesített répa, több évi kiválasztás. Chantenay karotta, amerikai import. Sárga Zittani hagyma, több éves kiválasztás. Eladó burgonyakészlet cca 20 q Május királya, 1 q-ként 1200, 10 q-ként 10.000 Lei; cca 20 q



Kép a vetőmagkiállításról.

Balról jobbra: a jernuti róm. kath. gazd. iskola. Scharff Gyula, Răuți Torontal-megyei birtokos és faiskolatulajdonos és Szász Ferenc cámáras-tisztartó kiállított terményei láthatók.

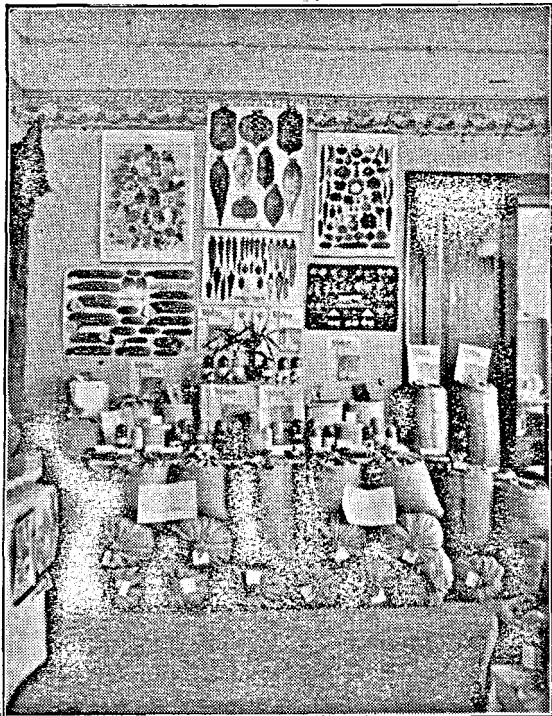
Gyöngykukorica, 1 q-ként 500 Lei; cca 50 q Biborhere, 1 q-ként 1200, 10 q-ként 10.000 Lei; cca 5 q Ricinus sangiuneus — napi áron Jeruzsálemi bab. Kelwedon's Wander vető-borsó. Bánkúti 1201-es búza. Biborhere. „Gladiator” kifejtő-borsó. „Május királya” kifejtő-borsó. Kék mák. Ricinus-Sangvineus. Gyöngy-tengeri.

Tökés László, Cuișed. 1. Csanádi 117-es búza.

Gr. Teleki Béla, Jibou, jud. Sălaj. 1. Bánkúti lófogu kukorica. 2. Fekete olajbab. 3. Eckendorfi sárgarépa mag.

Gr. Teleki Mihály, Gornești, jud. Mureș. 1. Sieger-féle nemesített zab. 2. Hanna 2 soros tavaszárpa, eladó 150 q, ára 340 Lei q-ként. Legkisebb megrendelés 5 q.

„Trifolino“ magkereskedés Cluj, Piața Mihai Viteazul 38. Gabona, takarmány, zöldség és virágmagvak.



A Trifolino Salamon és Stefan cég aranyéremmel kitüntetett kiállítása. Az előtérben ólomzárólt löhere és lucernamag látható.

Ifj. Warga Dániel örökösei vecheai gazdasága, Vechea. Cim: Cluj, telefon 900. 1. „Hanna“ tavaszi árpa, eladó 60 q. 2. 4 soros őszi árpa. 3. „Duppain“ zab, eladó 60 q. 4. „Kanadai“ zab. 5. Bugós köles. 6. „Victoria“ borsó. 7. Bükköny, zabbal. 8. Lóhere, eladó ólomzárólt 6 q.

Veress Sándor, Adămuș, jud. Târnava-mică. 1. 1205. sz. Bánkúti búza. 2. 100 drb. szőlőoltvány.

Virágh Károlyné, Zalău. 1. Édes hagyma. Eladó készlet, darabonként 5 Lei, dughagyma 1 kg. 28 Lei.

Gr. Wass Albert, Sucutard, p. u. Taga, jud. Someș. 1. Stefani-féle tavaszszója, eladó 10—12 q. 2. Dobrudzsai sárga olajbaba, eladó 8—10 q. 3. Lóbab, eladó 8—10 q. 4. Lapusnyaki kukorica. 5. 8 soros fehér kukorica.

Dr. Wolf Gyula, Sanmihaiu de jos. Hatvani 27-es nemesített (amelioratá) zab.

MEGJELENT: DR. NAGY ENDRE ÉS DR. SZASZ FERENC GAZDATUDOMÁNYÁNAK II. KIADÁSA, a Minerva Irodalmi és Nyomdai Rt. kiadásában Cluj, Str. Baron L. Pop 5. Ára 90 lej. — A Gazdasági Egylet és a Gazdakörök tagjai megrendelhetik az E. G. E. útján 65 lejes áron, amihez a postai költség számítandó.

A budapesti mezőgazdasági kiállításon romániai gazdák által vásárolt tenyészállatok behozatalának módozatai.

Romániába a tenyészállatok behozatalához a földművelésügyi miniszterium engedélyre szükegyes. E bejelentéseket a következő címre kell intézni: Directia Zootehnica a Ministerului Agriculturii si Domeniilor Bucuresti. A kérésben megjelölendő a behozandó tenyészállat fajtája, neme, a határállépő és rendeltetési állomás. A kapott igazolvány felmutatása esetén — amennyiben a román-magyar állategészségügyi megállapodásban előirt feltételek betartottak — a tenyészállatoknak a kijelölt belépő állomásokon történő behozatala simán eszközölhető.

A román gazdák és egyesületek állatvásárlásaikat a román-magyar árucserforgalom keretében bonyolíthatják le, amely keretben alkalmazott árfolyam a budapesti hivatalos jegyzés (jelenleg 3.41 pengő 100 lejenként). Ehhez az árfolyamhoz járul a megbízott pénzüntézetek kötelei alapján kialakuló kompenzációs lejfelár, amely jelenleg kb. 8—10%. Ez a magyar és román részről számításba jövő költségek figye-

lembe vételével 100 lejenként 3.60 pengőnek felel meg. A román gazdák a tervbevevett vásárlásnak, illetve a megszerzett igazolványnak megfelelő lejöszöveget az alább felsorolt bankok egyikénél fizethetik le és a lefizetésről szóló igazolás (pénztári elismervény) felmutatása ellenében az országos mezőgazdasági kiállítás területén működő bankkirendeltségeknél vásárlás céljaira a lefizetett lejöszög ellenértéke felett pengőben rendelkezhetnek.

A budapesti országos mezőgazdasági kiállításra utazó gazdák és vásárlók személyi ellátásukra magukkal hozott pénznemeket a magyar határközégek által utlevelükbe, illetve a közégek által adott bárcára jegyeztessek be, hogy így a behozott pénzüösszeg külföldi eredete igazolható legyen, mert csak igazoltan külföldről hozott összegek vihetők ki elutazáskor.

Az országos mezőgazdasági kiállítás rendezősege a külföldi vásárlások előmozdítása érdekében — azonfelül, hogy a kiállításon külföldre

eladott állatok szállítási díját a magyar határig viselik — a szállítással és vásárlással kapcsolatos költséghozzájárulás címén a vásárolt bikák és mének után a vételár arányában mintegy 150—250 pengő, kanok és kosok után pedig 40 pengő árviszátérítést nyújt a külföldi vásárlónak.

Lefizetés teljesíthető: Pesti Magyar Keresk. Bank javára: Bucuresti, Arad, Brasov, Cluj, Oradea, Satu-Mare, Târgu-Mures és Timisoara városokban: Banca Ardeleana, Banca Româneasca. Ezenkívül: Bucuresti: Societate Bancara Romana, Anglo Cechoslovakische u. Prager Kreditbank; Arad, Cluj Timisoara, Societate Bancara Romana.

Magyar Általános Hitelbank javára: fiókjai: Timisoara, Brasov, Oradea, Szatmármegyei Takarékpénztár Satu-Mare, Marosvásárhelyi Takarékpénztár Târgu-Mures. Banca Commerciale Romana Bucuresti és fiókjai. Interexim Nemzetk. Kiviteli és Behozatali rt. Bucuresti.

Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank javára: Filiale der Escomptebank Bucuresti. Romanische Kreditbank Bucuresti. Erdélyi Leszámitoló és Pénzváltóbank Cluj, Rumänische Kreditbank Oradea. Societatea Bancara Romana, Arad. Escomptebank Timisoara, Societate Bancara Romana, Timisoara és Brasov.

Társasulazás a mezőgazdasági kiállításra.

Megfelelő számú jelentkező esetén csoportos kirándulást is rendez az egyesület, ha ez irányban megkeresést kap és ennek szüksége felmerül. A csoportos kirándulás rendezése esetén a jelentkezők maguk tartoznak útleveleiről gondoskodni.

A budapesti országos mezőgazdasági kiállítás és tenyészállatvásár alkalmával az O. M. G. E. sok kedvezményt biztosít a kiállítás romániai látogatói számára. Ezek a kedvezmények a következők: A CFR vonalain visszafelé jövet 50 százalékos kedvezmény bármely kocsiosztályon. A MÁV összes vonalain menet-jövet 50 százalékos kedvezmény. Magyarország területén március 31-ig három utat tehet a romániai látogató a M. Á. V. vonalain 33 százalékos fuvardíjkedvezménnyel. Vízum nélkül léphet át a magyar határ. A vízum 450 lej helyett 75 lejnek megfelelő 2.50 P.-ért váltható meg Budapesten, a kiállítás területén, ahova kétszer díjtalanul léphet be a romániai látogató az esetben, ha mindezen kedvezmények igénybevételére jogosító igazolványt beszerzi. A kedvezmények igénybevételére jogosító igazolvány kapható minden menetjegyirodában és az E. G. E. központi irodájában (Cluj, Str. A. Muresan 10.). Bárkinek bármely a kiállítás iránt való érdeklődésére készséggel és díjtalanul nyújt felvilágosítást az egyesület.

Felhívás az E. G. E. tagjaihoz!

Kérjük mindazon Tisztelt Tagtársainkat, akik a folyó évi tagdíj fizetési kötelezettségüknek nem tettek még eleget, sziveskedjenek az esedékes tagdíjat az E. G. E. címére: Cluj, Str. Andrei Muresan No. 10 mielőbb beküldeni.

Ugyszintén kérjük a tagdijaikkal hátralékban lévő Tisztelt Tagtársainkat is, hogy hátralékaikat a folyó évre esedékes tagdíjjal együtt beküldeni sziveskedjenek. **Az EGE. Elnöksége.**

1645—1937. **FELHÍVÁS**

a szőlősgazdaközönséghez a rézgálic közösen való beszerzése tárgyában!

Régi óhajta a szőlősgazdaközönségnek, hogy rézgálic szükségletét közösen és olcsó áron szerezhesse be. Felhívjuk ezért az összes érdekelt szőlősgazdát, hogy a községi gazdákör vagy E. G. E. tagok útján sziveskedjenek községenként összeírni a szőlősgazdaközönség ezévi rézgálic szükségletét.

Az E. G. E. a bejelentett rézgálic mennyiséget egy tételben a legnagyobb kedvezmények mellett óhajtaná beszerezni és az érdekeltek rendelkezésére bocsájtani közvetítő jutalék felszámítása nélkül. A mai magas rézgálic árak mellett milliókat takarít meg a gazdaközönség a közösen való beszerzés által. A bejelentésnél kérjük a termelő nevének, pontos címének, vasut állomásának és beültetett szőlőterületének, valamint az igényelt rézgálic mennyiségének a szives közlését.

A rézgálic árát most állapítja meg a kormány és minél nagyobb mennyiséget köt le egy-egy érdekcsoport, aránylag annál olcsóbban szerezheti be a rézgálicot. A gazdaközönség érdeke tehát, hogy a szükségletet összeírja és közösen szerezhesse be. A bejelentések március hó 18-ig beküldendők minden kötelezettség nélkül az Erdélyi Gazdasági Egylethez Cluj, Str. Andrei Muresan 10.

Cluj, 1937. február 26.

Az E. G. E. Elnöksége.

1646—1937. **FELHÍVÁS**

a gazdaköri tagok tavaszi vetőmagszükségletének beszerzésére.

Az E. G. E. ezúton felhívja a kötelékébe tartozó gazdakörök t. Tagjait, hogy tavaszi vetőmagszükségletükről a Gazdaköri Elnökség útján gondoskodjanak. A beszerzési források címe feltalálható részben az E. G. E. által rendezett vetőmagkiállítás és vásár résztvevőinek lapunk más helyén közölt névjegyzékében, részben pedig beszerezhető az E. G. E. iktári hivatalában (Cluj, Str. Andrei Muresan 10.)

A megrendelt vetőmagvak minőségéért az eladó szavatol. Az E. G. E. a gazdakörök által, tagjaik részére vásárolt vetőmagvak fuvardíját a fuvarlevél beküldése esetén megtéríti.

Cluj, 1937. február 26.

Az E. G. E. Elnöksége.



A BETHLEN-KOLLEGIUM
CIOMBRUDI GAZD.
ISKOLÁJA

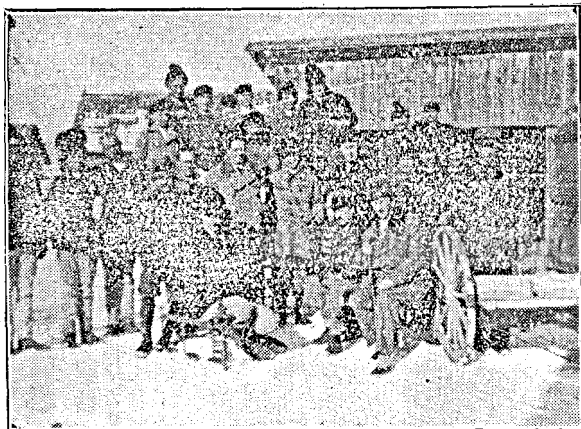
SZAK- OKTATÁS

A TÁRGY-SÁCVESZCI RÓM. KATH. FÖLDMŰVES ISKOLA



Az E. G. E. február havi tanfolyamai.

A Vánator-i tanfolyam is rendkívül nagy népszerűségnek örvendett. A helyi szervezést Fejes Dezső vállalta. Mint tanfolyamvezető Nagy Miklós gazdamérnök tanár tett bizonyosságot alapos felkészültsége mellett. Az előadók Gyarmaty Lajos és Anghy Balázs önzetlen munkásságukkal nagy mértékben járultak hozzá a tanfolyam sikeréhez. A vizsga február 14-én zajlott le Cseh Zoltán földbirtokos elnökletével. A hallgatók nevében Fejes Dezső lelkész köszönte meg a tanfolyam rendezését.



Gyakorlati bemutatás a Bichis-i tanfolyamon. A lókapán Bethlen Gábor gróf tanfolyamvezető ül, mellette Szász József helyi előkészítő. A lókapamegett Szász Ferenc E. G. E. gazd. felügyelő, Biró József és dr. Eöry István tanfolyami előadók állanak.

A Someș-megyei Sic nagyközségben szintén február 14-én tartották meg a vizsgát. Tanfolyamvezető br. Atzél Ede, előadók pedig Póka Pál és Demeter Mózes voltak. Mihály Károly tiszteletes úr önzetlen munkásságával tette lehetővé, hogy a tanfolyam a legnagyobb siker jegyében záruljon. A vizsgán megjelent gr. Teleki Ádám, a „Gazda” főszerkesztője és Fehérváry Jenő földbirtokos. A hatóságokat Constantin Podani képviselte. Időközben az előadások tartalma alatt látogatás tett gr. Bethlen Béla is. A helybeli magyar gazdák kitűnő előmenetelről és fokozódó érdeklődésről tettek tanúságot. Általános megállapítás szerint a két hét alatt annyit tanultak, mintha már régebben foglalkoztak volna a haladó gazdálkodás módszereivel. A vizsga befejezésével a hallgatók ígéretet tettek arra nézve, hogy a

most kezdődő mezőgazdasági évben a tanult kérdéseket gyakorlati vonatkozásban is alkalmazták. Teleki Ádám gr. méltatta a tanfolyam jelentőségét és nyomatékosan hangsúlyozta, hogy csak az építeni tudó gazdatársadalomnak van biztosítva a jövője. Ez a tanfolyam viszont a magyar gazdatársadalom alkotó erejének a megnyilatkozása. Mihály Károly tiszteletes úr a hallgatók nevében köszönte meg az E. G. E. támogatását. Megható jelenet volt, amikor a gazdák könnyezve vettek búcsút a tanfolyam lelkes vezetőjétől és előadóitól.

*

A zerind-i tanfolyam vezetését Koppány Rezső vállalta, az előadói tisztségeket pedig ifj. Tunyoghy Emil, Legmann Ottó dr. Gazdasági Kamarai igazgató és Biró Pál töltötték be. Dávid Sándor hitelszövetkezeti igazgató pedig, mint a tanfolyam helyi szervezője érdemelte ki a legnagyobb elismerést. A 43 hallgató mindvégig a legnagyobb figyelemmel kísérte az előadásokat. A tanfolyamot meglátogatták Tegedy László felügyelő, továbbá dr. Konopy Kálmán és dr. Bornemisza, az aradi Gazdasági Egylet elnöke és tisztikara, akik elismerésüket fejezték ki az elvégzett munkáért. A február 1—13-ika között megtartott tanfolyam nagymértékben járult hozzá a hallgatók ismeretének gyarapításához és gazdatestvéreink az óhajuknak adtak kifejezést, hogy a jövőben



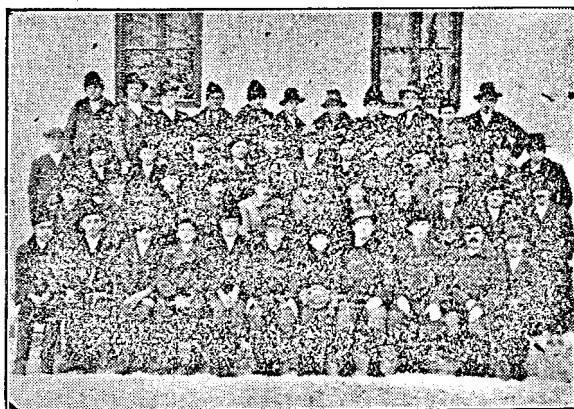
A Balászentéi tanfolyam résztvevői 1937. február 1—13-ig. — Az első sorban I. balról jobbra: Dehitzky Béla, Daniel Elemér, dr. Eöry István és Bibert Ferenc állnak.

szerveesebb kapcsolat fog fennállani az E. G. E. és a széles gazdarétegek között.

Az Odorheiu-megyei Chibeden Imreh Zsigmond nyug. igazgató-tanító teremtette meg a tanfolyam helyi előfeltételeit. Tanfolyamvezető gr. Bethlen Gábor, előadók Biró József, Molnár Ferenc és Barabás Mihály. Időközben megérkezett Szász Ferenc felügyelő, aki néhány előadásával emelte a tanfolyam nivóját. A szépszámú hallgatóság őszinte köszönettel és hálával adózott a szakismeretek gyarapítását jelentő munkásságért. A látogatók közül Mikó László felügyelő és Orbán Károly az elismerés hangján nyilatkoztak a székely gazdatestvéreink gyönyörű haladásáról.

A Bihar-i tanfolyam február 1 és 13-ika között 48 beiratkozott rendes hallgatóval kezdte meg a munkát. A megnyitó előadáson jelent volt Gheorghescu Alexandru igazgató, gazdasági tanácsos, Hornyánszky Pál, a megyei Gazdasági Egylet alelnöke és Telegdy László kerületi felügyelő. A helyi gazdatársadalmat pedig Szabó József elnök, Bereczky Dániel és Németh Lajos alelnökök, Kocsis Károly pénztárnok és Kuki Zoltán ref. tanító képviselték. Kuki Zoltán a szervezési munkálatokat nagy hozzáértéssel végezte. A tanfolyam vezetésével a betegsége miatt távozó Bartsch Sándor helyett Székely Lajos bizott meg, míg az előadásokat Bauer Károly és Corbuțiu János tartották meg. A vizsgát a komoly törekvés és haladás jellemezte, a bihari hallgatók az amúgy is fejlett ismereteiket újabb alapos meglátásokkal gyarapították.

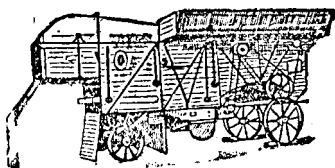
A tanfolyamokról sok érdekes és tanulságokban gazdag levelet kaptunk. Barthos Gábor, a Panit-i gazdakör ügyvezetője pl. Tanulságok című levelében ezeket írja: „Az E. G. E. által rendezett kéthetes gazdasági tanfolyamnak az első része befejezést nyert s rövidesen a máso-



A Nusfalău Sălajmegyei 1937. január 11-től 23-ig rendezett gazdasági tanfolyam résztvevői.

dik is véget ér. Ez a falvak életében rendkívül nagy dolog volt. A régi elévült gazdálkodási módozatot volt hivatva a gazdasági tudományok haladása, fejlődése folytán elért eredmények megismertetésével felváltani. Nagy célkitűzés és kitartó munka fogja majd a végleges eredményt bemutatni. Az eredmény már így is meg van, már az is nagy haladás, hogy a kisgazdatársadalomban felköltötte az érdeklődést a haladó gazdálkodás iránt. A kisgazda ifjúság móhón kapott a tanulás után.“ — Barthos Gábor a továbbiak során még tesz néhány figyelemre méltó megállapítást, amikor azt mondja, hogy „az út a cél eléréséhez meg lett mutatva. Föl tehát kisgazdatestvérem, ragadd meg a kinyújtott kezét, menj, tanulj, haladj. Az egyik kezében legyen ott a Bibliád, hogy azt olvasva hited erős legyen, bizalmaid Istenbe soha meg ne rendüljön, a másik kezében pedig az új idők fegyvere: a könyv, az E. G. E. lapja, a „Gazda“, mely összefog egy nagy családba, mely testvéred kell legyen s akkor bátran szembe nézhetsz a jövővel.“

A Panit-i gazdakör ügyvezetőjének sorai mindenkit meg kell gondolkottassanak.



Hofherr-Schrantz-Clayton-Schuttleworth RT.

Budapest

57

**„HSCS“ nyersolajtraktorok,
„SUPERIOR“ acélvázás cséplőgépek,
vetőgépek,** valamint az összes egyéb mezőgazdasági gépek legtökéletesebb kivitelben.

Felvilágosítást nyújt:

Turnătorie de Fier și Fabrica de Mașini din Cluj S. A.

Secția: Mașini Agricole Cluj, Calca Regele Ferdinand 62. — (Telefon No.: 2-92.)

Kérdés - Felelet

Liszka Gedeon Berghia. 1. Kérdés: A trágyatelepnek célszerű fedelet építeni és az a kevés költség amit a gazda reáfordít kifizetődik? —

1. Felelet: A fedett trágyatelepet Németországban kezdeményezték, olyan vidéken, ahol évenként nagyobb mennyiségű csapadék esik. Célja megvédeni a trágyát a záporok kilugozásától. A másik nagy előnye a nap szárító hatásának csökkentése. Amennyiben a trágya megeleg erjesztését gondolja bevezetni föltétlen kifizetődik egyszerű olcsó hulladék anyagokból összeállított fedelet a trágyatelep fölé készíteni. A melegen erjesztett trágya nitrogén tartalma sok esetben kétszeresse az egyszerűen kezeltének, 1 kg nitrogén pedig 35 lej műtrágyában beszerezve. A rosszul kezelt trágya 1,5—2% (ezrelék) nitrogént tartalmaz, míg a jól kezelt 4,5—5%-ot. A nyereség tehát tonnánként 75—85 lej lehet.

2. Kérdés: Istállón kívül, hogy készítheték jó minőségű trágyát szalmából? — 2. Felelet:

A szalma erjesztés nélkül kiszórva nem felel meg trágyázási célokra. A földhen ugyanis a szalmát elbontó baktériumok saját testük felépítéséhez nagymennyiségű nitrogént használnak fel, amit a földből von el. Ezért a szalmát mesterségesen kell erjeszteni. Holdankint 60—70 q szalmamennyiséget számítunk. A szalmát 80—100 cm magas rakásba teregetjük el lazán. A rakást víz közelébe készítjük, mert alaposan be kell öntözni, amíg a természetes trágya nedvességi fokát el nem éri. Hogy az erjedés tökéletesebben és gyorsabban menjen végbe és a trágya tápanyagtartalmát emeljük, adagoljunk minden 60—70 q szalmára 75—100 kg mésznitrogént és 50—75 kg szuperfoszfátot.

Több kérés érkezett olcsó takarmány-erjesztő verem építésének tervrajzára. A Gazda közelebbi számaiban részletes utmutatást közlünk majd képekkel.

Rejtvények

Mi hiányzott a képen látható malac és sertés takarmányból? Mivel gyógyítható meg a betegség?



A megfejtést 1937. március 15-ig kell beküldeni a „Gazda” szerkesztőségébe, Cluj, Str. Andrei Nureșan 10.

A rejtvény megfejtői részére 3 értékes könyvjutalmat tűztünk ki.

A februári számunkban közölt kép egy pisztrángot ábrázol, amint mesterségesen fejk ki az ikrát belőle. A kifejt ikrát a him pisztráng tejével a képen látható tálba összekeverik és meserséges keltető edényekbe helyezik. Az edényeken keresztül állandóan friss víz folyik és a vízbe helyezett ikrákból rövidesen fiatal ebihalak kelnek ki. Ezeket vagy a hegyi patakok pisztráng állományának növelésére, vagy mesterséges tavakba helyezik el.

A helyes megfejtők közül sorshuzás utján a következők részesültek a kitűzött díjakban: Barabási Károly Chibed, Bakk István Chiumbrud, Bakk György Ciumberud.

Megalakult a Turda-i gazdakör. Február hó 14-én megalakult a turdai gazdakör. Az alakuló közgyűlésen Nagy Mózes ref. lelkész elnökölt. A választások rendén díszelnök Kimpel Antal lett. Elnök Velits György, alelnökök Gegesi Samu, Finta Andor, Balogh Sándor és Flóra József. Titkár László Ákos, pénztáros Tanka Károly, ügyész dr. Gogomán Gábor, gazda ifj. Kimpel Flóris, jegyző Magyaróssy Zoltán. Ellenőrök dr. Bölöni Lajos és Nagy Sándor. A gazdakör részére díjtalanul helyiséget ajánlott fel dr. Balogh Elek bankigazgató. Az E. G. E. részéről Török Bálint és Szász Ferenc (kamarási) felügyelő voltak jelen az alakuló közgyűlésen.

Január 1.-én megjelent

a

Gazdák Zsebnaptára

Megrendelhető a Gazda kiadóhivatalában.

Ára 20 Lei.

Postai küldés esetén portóra 4 Lei küldendő.



Búza. A kivitel jelenleg szünetel s így az árak előreláthatólag lemorzsolódtak. Az exportőrök nagyrésztben már leszállították a korábbi eladásait. A ma spekulációra kerülő újabb buzavételek, csak nyomottabb árakon történnek. Clujon a búza ára 435—440 lej.

Kukorica. Ebben a cikkben semmi változás. A hónapok óta tartó állandó belföldi kereslet az árakat egy szinten tartja. Abban az esetben, ha kiviteli lehetőség jelentkezne s erre tavasszal minden kilátás megvan, úgy a nyári hónapokban még magasabb nivót ér el. Ma Clujon a kukorica 275—280 lejű jegyez.

Zab. Február elején, a nagy kereslet következtében az árak hirtelen emelkedni kezdtek, de amint később kitűnt, minden alap nélkül. Bár Clujon a 360-as árat is elérte, mégis rövidesen visszaesett a régi nivóra, sőt ma érdektelenül fekszik. Egyelőre a zabpiacon gyenge a kereslet. Amint egyébként azt már korábban is jeleztük, csak nagyon kicsi termés van és mind addig, amíg az ország a legnagyobb bevásárlója a katonaság, nem kezd meg a szükséglete beszerzését, valószínűtlen az áremelkedés. Ma Clujon a zab ára 325—330.

Árpa. Az összes terménycikkekben az árpa futotta meg a legnagyobb karriert. Az ősz óta, nem kevesebb, mint 16 ezer lejű emelkedett vagononként. Igaz ugyan, hogy erről az áruról sem mondható el a nagy kereslet, mégis 360—370 lejű jegyez.

Lóhere, lucerna. Az idő előrehaladott voltára való tekintettel, az exportőrök a vásárlást beszüntették. Az idén, a gyenge termés ellenére az árak nem érték el azt a nivót, amire joggal számíthattunk volna. Amennyiben a spekuláció nem vásárolja fel a visszamaradt lételeket, úgy

nagy mennyiségű lóhere és lucerna marad vissza a jövőre. Egyelőre nincs vevő, de előreláthatólag 20 lejűs ár mellett a spekulánsok felveszik a megmaradt lételeket.

Bab. A gyenge kínálat és az aránytalanul nagy kereslet eredményeképpen az árak megszilárdultak. Transsylvaniai bab 740 lej, Bazargieci 720 és Ialomitai 690 lej.

Takarmányborsó. Constantai kikötőben 380 lej.

Nyersbőrárak: Bucuresti vágóhidnál nagybani eladásoknál egész országra irányadó piros nyers tehénbőr, Bucovina-Bánság 48 lej kg-ja. Piros ökörbőr Bucovina-Bánság 50 lej, Tehénbőr 48 lej, Ökörbőr 48 lej, bivalybőr 32 lej, szopóborjubőr 48 lej, disznóbőr 26 lej, juhbőr párja 120—200 lej.

Bor: Odobesti és Focsani 6—7 lej, Valea Călugareasca 7 lej, Drăgăsanii parasztborok 5 lej, Nagytermelők 7—8 lej, Küküllői borok 4—5 lej, Bánsági 5 lej, Transsylvaniai Hegyaljai 8—9 lej. A külföldi borpiacot élénk kereslet jellemzi anélkül azonban, hogy Romániából megindult volna a kivitel.

Állatárak Clujon. Élőszűly: sertés, teljesen hizott 24 lej. Sertés, félhizott 20 lej. Teljesen hizott tehén 14—15 lej. Teljesen hizott ökör 16—17 lej. Vékony feldolgozásra alkalmas növendekborjú 12—13 lej. Nehéz igazlő párja 16—18 ezer lej. Kocsilő párja 16—19 ezer lej. Igásőkör párja 14—16 ezer lej. Fejőstehén ára szavatolással, napi 20—25 liter tejjel 10—14 ezer lej. Szavatolás nélkül 8—10 ezer lej. Szopóborjú ára 1400—1600 lej.

Március havi országos állatvásárok:

1. Abrud, Aiud, Aradul-Nou, Dieosânmartin, Luduş, Simeria, Someutul-Mare, Zălau.
2. Alesd, Arduş, Bălauşeri.
3. Odorheiu.
5. Iernuţ.

6. Bebe-Veche, Iernuţ, Turda (6—8.)
7. Iernuţ, Valea lui Mihai.
8. Bontida, Hodod.
10. Berchez, Bistriţa, Cluj.
11. Bistriţa, Cluj, Ileanda, Orăştie.
12. Luvriu, Negreşti, Oradea, Oraviţa.
13. Livada, Sighişoara (márc. 13—14.)
14. Diosig, Nuşfalău.
15. Făgăraş, Homorod, Mociu.
16. Mociu, Praid, Viişoara. (16—18.)
17. Blaj, Gheorgheni, Hăţeg, Lapuş, Satu-Mare, Timişoara.
18. Găneşti, Hăţeg, Săndominie, Sângheorghiu de Pădure.
19. Agribiciu, Comadi, Deta, Ozun.
20. Alba-Iulia, Biled, Morişfeld, Năsăud.
21. Arpaşel de Jos, Năsăud, Sânpaul, Semlac.
22. Simleul Silvaniei.
23. Dumbreveni, Marghiţa.
24. Feldioara.
25. Iclod, Iliia, Sănmihaiu de Câmpie (március 25—27.)
26. Carei, Halmei, Huedin, Jimbolia.
27. Belting, Vănetori.
28. Haşfalău.
29. Agostin, Cojocna, Jibou, Lunca de Mijloc, Oena Sibiulu.
30. Lunca de jos, Oena Sibiului.
30. Dragu, Lunca de jos, Oena Sibiului.

Ki mit vet, úgy, arat!

A legjobb gazdasági, vetemény- és virág-

magvak

Cluj, Piaţa Mihail Viteazul 4. sz. alatt

Bréver
magkereskedésében

Árjegyzék kívánatra ingyen!

Tőzsdei árak

Február hó utolsó hetéből. Árak tőzsdei helységekben értendők.

Tőzsde helysége	Buza	Rozs	Árpa	Kukorica új	Kukorica tavalyi	Zab	Mák	Napraforgó	Fehérbab	Lohere mag	Lucerna mag	Lohere és lucerna széna	Széna	Megjegyzések
CLUJ	450	—	370	285	—	360	2700	—	570	2000	2100	—	—	
ORADEA	450	360	310	250	—	—	—	490	—	—	—	—	—	Kendermag 650 Lei
TIMIȘOARA	460	—	—	300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
BUCUREȘTI	470	460	360	300	—	295 320	—	—	730	—	—	—	—	
SATMAR	450	330	—	260	—	—	—	500	—	2000	2150	—	—	Kukorica Romanai

H I R E K

pécskaszentimási Nesnera Aladár

Transsylvania magyar gazdasági életét súlyos veszteség érte. Az elmúlt héten temettük el az aradvidéki birtokos társadalom kimagasló egyéniségét Nesnera Aladárt. Nesnera Aladár mérnök volt s mint az aradi államépítészeti hivatal főmérnöke vonult be 1914-ben a háborúba. Amilyen kitűnő mérnök volt, csakhamar olyan kiváló gazdává fejlődött, aki az állattenyésztés és növénytermelés terén elért sokszor egészen úttörő és példát mutató kezdeményezéseivel az egész vidék gazdaközönségének elismerését és megbecsülését vívta ki.

Az állampolgársági okiratok felülvizsgálása. Ismeretes, hogy a kormány körrendeletben szólította fel az alantas közegeit, hogy január hó 1-vel kezdjék meg az állampolgársági listák felülvizsgálását. Mindazokat viszont, akik nem a törvényes formák betartásával szereztek román állampolgárságot, haladéktalanul töröljék a névjegyzékből. A kormánynak ez az intézkedése súlyos helyzetet teremt. Az állampolgársági törvény ugyanis kimondja, hogy mindazok, akik 1918 december 1-én az egyesült területeken illetőséggel bírtak, automatikusan román honosságot kapnak. 1924-ben állították össze az állampolgársági névjegyzéket,

szinte néhány ezerre tehető azoknak a száma, akik hanyagságból vagy a törvény nem ismerése folytán kimaradtak az állampolgársági listából. Megtörtént pl. az is, hogy a szülők nem jelentették be az összeírásakor hadseregben szolgáló fiaikat. Épen ezért tanácsos, figyelemmel kísérni a miniszteri rendelet végrehajtását, aki nem szerepel a névjegyzékben, haladéktalanul nyújtsa be a honosítás iránti kérvényét, mert előbb utóbb komoly bonyodalmak származhatnak belőle.

A bortermelés fejlesztése érdekében. Negura szövetkezeti miniszter megkezdte a bortermelő szövetkezetekbe szervezését, hogy ellenállóbbakká lehessenek különösen az anyagi nehézségekkel szemben, mik a szőlősgazdákat annyira sújtják. Kísérletképpen múlt évben a Regátban szerveztek meg néhány szövetkezetet, amelyek sikere nyomán az ország többi bortermelő területeire is kiterjesztik ez évben a szövetkezeti szervező munkát. Transsylvaniaiában a miniszter nyilatkozata szerint Aiud, Ighiu-ban kezdik meg és folytatják azután más bortermelő vidékeken is a szervezést. Néhány elméleti gazdasági iskolát átalakítottak a gyakorlati szőlőművelés és pincékezelés oktatására. A nem bortermelő vidékeket is belevonják a fejlesztési akcióba, ahol pincéket létesítenek szövetkezeti alapon. Kísérletképpen szintén

a Regátban létesített szövetkezeti pincék már jó eredménnyel működnek. Ezt az akciót a külföldre is kiterjesztik. Így a közeljövőben Prágában létesítenek borpincét az itteni borok ismertetésére és megkedveltetése céljából. Ez évben a nagyobb bortermelő központokban április 28. és március 15. között borversenyeket rendeznek, melyeken a kiállító szőlősgazdák és pincetulajdonosok vesznek részt boraikkal, április hónapban pedig Bucurestiben borvásárt rendeznek.

Kiásták a veszettségben elpusztult állatokat és megették a húst a kóbor cigányok. A napokban erős esendőfedezettel 43 kóbor cigányt, aszszonyokat s gyermekeket szállítottak be a cluji Pasteur intézetbe. A karaván néhány napig a mures megyei Eremia község határában tanyázott. Ez alatt az idő alatt veszettségben elhúsztultak a jegyző

**Földvári Gazdasági Iskola
Feldioara, jud. Brașov**

Mindennemű

gyümölcsfák

nagyban és kicsinyben
kaphatók.

Arjegyzék díjtalan!

szarvasmarhái. A cigányok az éj leple alatt kiásták a döglött állatokat, a húst megfőzték, megsütötték s jóízűen elfogyasztották. Amikor a hatóságok tudomást szereztek a dologról, bekisértették őket a Pasteur intézetbe. A cigányok között óriási pánik tört ki.

Súlyos rendelkezések a sertésnyésztők számára. Az Állategészségügyi vezérfelügyelősege rendeletet kapott, melynek értelmében a falvakban is a sertéshizlaldáknak legalább fél km-re kell feküdnie a falu területétől. Ez a rendelkezés súlyos akadályokat gördít a sertéshizlalások útjába, mert teljesen új hizlaldákat kell építeni nagy tőkebefektetéssel. Értesüléseink szerint a hánsági kormányparti képviselők már közbe is léptek az intézkedés hatálytalansága érdekében.

Népbolondítót tartóztattak le Râmnicul-Săratban. A napokban rendkívül érdekes eset tartotta izgalomba a lakosságot. Dragutiu Nicolae 22 éves kereskedősegéd este makk egészségesen feküdt le s reggelre megnémult. Szülei meglepetve tapasztalták, hogy nem tud beszélni. A fiatalember levelet írt, mely a következőket tartalmazta: „Álmomban megjelent az Isten. Közölte velem, hogy három évre megnémulok. Csak kedden, február 23.-án este hat órakor beszélhetek. Mennyei üzeneteket fogok tolmácsolni.“ A különös esetről szétfutott a

hir és a vidékről több ezer ember sietett a kereskedősegéd lakása felé, hogy meghallgassák az üzenetet. A hatóságok azonban gyanút fogtak és Dragutiut bekisérték a rendőrségre, ahol ki akarták hallgatni. A több órás kísérlet azonban nem vezetett eredményre. Egy szót sem szól. Ezek után két orvost hívtak, akik szenzációs trükkel leplezték le a népbolondítót. Az egyik megvizsgálta és javasolta, hogy azonnal operálják meg. Fel kell vágni a torkát. Nyomban műszereket hozatott és megtette az operációs előkészületeket. Abban a pillanatban, amikor a segédet a műtőasztalra helyezte, megszólalt és felháborodva tiltakozott az ellen, hogy torkát felvágják. A rendőrség természetesen azonnal letartóztatta és átadta a szélhámost az ügyészségnek.

Tengerifeleslegük felét már értékesítették a Dunamedence országai. A Dunamedence országai tengerifeleslegüknek már mintegy ötven százalékát értékesítették. A dunai származású árúban a kínálat eléggé tartózkodó, de a meglévő készletek iránti érdeklődés is csekély. Németország, Délsláviában és Magyarországon vásárol tengerit, Franciaország gyarmatairól szokta ugyan ellátni szükségletét, de érdeklődik a délsláviái tengeri iránt is.

Világszerte javul a buza ára. Az elmúlt hetekben a nemzetközi búzapiacokon az árak általában emelkedő irányzatot mutattak. Legnagyobb mértékben a chicagói tőzsdén emelkedtek a buzaárak. Számottevő volt a winipegi áremelkedés is. Kisebb mértékben szilárdult az argentinai buzaár is. Argentínában a buza aratása folyamatban van és az áremelkedés arra vezethető vissza, hogy az esős időjárás az aratási munkálatokat több helyen kedvezőtlenül befolyásolta.

Meghosszabbították a bortermelők poharazási jogát. Megírtuk annak idején, hogy

a pénzügyminiszter visszavonta a bortermelőknek azt a jogát, hogy a saját pincéikben saját termésüket helyben való fogyasztásra kimérhessék. Január 1.-ig alkalmazkodni kellett ehhez a rendelethez és beszünteti mindenütt a poharazást. A pénzügyminiszter azonban december 18.-án kelt 101.451. számú körrendeletével most március 31.-ig meghosszabbította a bortermelők poharazási engedélyét, azonban azzal, hogy erre az időre az engedményeseknek a koresmára nézve megállapított magasabb italmérési illeteket kell befizetni.

APRÓHIRDETÉSEK

Ifj. Torday Ferenénél Tg.-Mures, Str. Tâmplarilor Nr. 6. eladó egy alig használt kombinált — műtrágya szóros — 19 soros Kühne-féle sorvetőgép. Értekezni tulajdonosnál fenti cím alatt.

Saját termelésű virágmagvak, veteménymagvak, virággumók, virágpalánták, évelőnövények, sziklanövények, rózsák, újdonságok, jutányos áron portómentesen szállítva. Árjegyzék díjtalan. **Gáspár kertgazdaság, Hoghiz, Târnavamare.**

Állást keresők

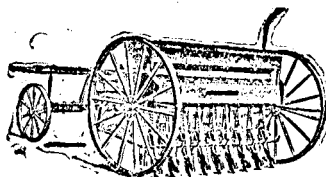
Egy képzett gazdatiszt, nős, állást keres, a mezőgazdaság minden ágában elsőrendű szakember, különösen a sertésnyésztés és exprezs hizlalás terén. Cím: Keresztes Lajos Sâncraiu de Mures pu. Tg.-Mures.

Gazdálkodás, gyümölcs és szőlőtermelés minden ágában teljesen jártas gazdatiszt 1937. január 1-től állást keres. Cím: Vinczi Béla, Gâmbis, pu. Aind, jud. Alba.

20 éves tejgazdasági, tejjipari gyakorlattal rendelkező, szervező, üzletszerző, telepvezető, vaj és az összes sajtgyártások technikáját ismerő munkaerő, ma is állásban levő egyén, Romániában állást keres. Címe: Budapest, 72. Postarésztente Barnabás Attila.

Inteligens nő 10 évi gyakorlattal vidéki háztartásban állást keres, esetleg beteg mellé. Özv. Harausz Sándorné, Cheul-Silvaniei.

Kertészlet és a gazdaság összes ágaiban több évi gyakorlattal bíró, állást keres. K. Nagy Miklós, Turda, Str. N. Iorga 18.



MELICHAR-rendszerű,
merítőkánalas

VETŐGÉPEK

12, 14, 16, 18, 20, 22 sorosak
és azok összes alkészletei.

Holczmann József
géplakatos, CAREI, jud. Sălaj.

Allást keres. Dancs Kálmán nőtlen, 25 éves, ref. vallású I. G. Duca-i gazdasági iskolát végzett egyén. Címe: Turda, Str. Cheii 14.

35 éves független, finomlelkű, intelligens, teljesen megbízható nő, idősebb korrekt komoly úriember házvezetését vállalná. Cím a kiadóba. 94.

Konvenciók kertész elhelyezést talál, ajánlatokat fizetési igényekkel. Gyógyfürdő Vama-Turului. Jud. Satmar. 102.

Yorkshire és berkshire importszülők elsőrendű tenyésztési célokra állandóan beszerezhetők ill. előjegyezhetők.

Airdale terrier törzskönyvezett, jelenleg 8 hetes kölykök eladók.

Járgányt kitünő állapotban keres megvételre: dr. Brück Ede gazdasága, Lugoj. 92.

Egy Ásványi-féle tengeriszárító-gép eladó az EGE-nél. 94.

Senior tengerinégyszetteltető-gép és M. Cornik fűkaszaló-gép, jó állapotban eladó. Cím a kiadóhivatalban. 95.

Szőlőoltványait ha megbízható helyről akarja beszerezni faj és minőség szerint, forduljon Veress Sándor szőlőoltványtelepeshez. Posta: Adämus. Jud. Tärnavamieä. 96.

Megvételre keres 2. vagon „nyári róza” vetőmag krumplít a Poiana-i gazdakör, jud. Turda. Ajánlatokat mintával együtt Miske Lajos elnök címére kérünk. 104.

A diószegi gazdakör keres magbüköny vetőmagot vagonvételben is, kér ajánlatot, mintával együtt Gazdakör Diosig, j. Bihor. 101.

Bokor- és futórózsák, Gladius amerikai; óriás virágú Dáhlia, Chrysanthemum, nagy virágú stb. növények és gumókról árjegyzéket ingyen küld J. Öllerer virág- és rózsá nagykertésze, Targu-Mureş, Telefon 353.

FŐMUNKATÁRSÁK:

Dr. Asztalos Sándor, Br. Atzél Ede, Dr. Gróf Bethlen László, Br. Bánffy Ferenc, Bodor Kálmán, Boroczy László, Csomós János, Dancs Sándor, Dóczyiné Berde Amál, Demeter Lajos, Dr. Eöry István, Farkas Árpád, Dr. Gaál Alajos, Dr. Gergely Endre, Gyalui Sándor, Gyarmathy Piroska, Haáz Rezső, Hirsch Ernő, Korponay Kornél, Korponay Ferenc, Koós Károly, Kama-

rasi Szász Ferenc, Dr. Konopi Kálmán, Br. Kemény János, Klözel Oszkár, Dr. Nagy Endre, Nagy Miklós, Dr. Oberding József, Dr. Parádi Kálmán, Dr. Páter Béla, Pohl Béla, Récsy Lajos, Dr. Schilling Dezső, Schöppner Sámuel, Seyfried Ferenc, Stief Ottó, Dr. Szentkirályi Samu, Tauffer Ferenc, Tempfli János, Veress István, Vifa Sándor.

Gyümölcsstermelők!

Féregmentes, hibátlan gyümölcsöt

25

NEODENDRIN

áttelelő hernyó- és tetűtojások, bábok elpusztítója!

permetezéssel lehet termelni!

Minden gyümölcsstermelő részére nélkülözhetetlen.

Díjtalan szaktanáccsal és felvilágosítással szolgál az Ardeal-i propaganda iroda:

AGRICULTURA, Cluj, Calea M. Foch 39. szám.

Gyártja a MOSKOVITS IPARTELEPEK Részvénytársaság, ORADEA